

Typiczny program formacyjny
Wyższego Seminarium Duchownego

Zespół ds. Wprowadzania
Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia
przy Komisji Duchowieństwa
Konferencji Episkopatu Polski

Typiczny program formacyjny Wyższego Seminarium Duchownego

Warszawa 2022

Copyright by Konferencja Episkopatu Polski

**KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI**

„Typiczny program formacyjny Wyższego Seminarium Duchownego” został opracowany na podstawie dokumentu Konferencji Episkopatu Polski „Droga formacji presbiterów w Polsce. Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia” (Poznań: Św. Wojciech Dom Medialny sp. z o.o., 2021).

Tekst opracował Zespół ds. Wprowadzania Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia w składzie:

bp Damian Bryl (przewodniczący, Kalisz), ks. Tomasz Trzaskawka (sekretarz, Gniezno), ks. Wojciech Bartkowicz (Warszawa),
ks. Mirosław Cholewa (Magdalena), ks. Marek Jarosz (Płock), ks. Piotr Kot (Legnica), ks. Wojciech Młeczko CR (Kraków),
s. Anna Maria Pudełko AP (Skierniewice), Agata Rusak (Opatów), ks. Wojciech Rzeszowski (Gniezno), ks. Sławomir Sosnowski (Łódź),
ks. Grzegorz Strzelczyk (Tychy), ks. Krzysztof Wons SDS (Kraków).

Złożono do druku: 10.08.2022

Wydanie I

Wydawca

Komisja Duchowieństwa Konferencji Episkopatu Polski

Skład i łamanie

Marcin Bielka

Druk i oprawa

EDYTOR Drukarnia-Wydawnictwo
58-200 Dzierżoniów, ul. Strefowa 15
www.edytor-studio.pl

ZAŁOŻENIA PROGRAMU FORMACYJNEGO

OGÓLNE UWAGI

1. Ewangeliczna droga formacji kapłańskiej

Dokument Konferencji Episkopatu Polski „Droga formacji presbiterów w Polsce. Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia” jest w służbie ewangelicznej drogi formacji. Towarzyszy mu przeświadczenie wiary, iż droga dojrzewania uczniów Jezusa Chrystusa, którzy są powołani do presbiteratu, jest przede wszystkim dziełem Boga w Kościele i przez Kościół oraz drogą w Chrystusie i w Kościele. Uważamy, że wspólnota Wyższego Seminarium Duchownego *jest swoistą kontynuacją wspólnoty apostołów zgromadzonych wokół Jezusa, słuchających Jego słów, przygotowujących się do przeżycia Paschy, oczekujących na dar Ducha, by podjąć powierzoną sobie misję* (PDV 60). Ta tożsamość jest zatem ideałem normatywnym dla modelu seminarium, jego celów, zadań, treści, form, sposobów i norm formacji.

2. Ratio pro Polonia a statut, program formacyjny i regulamin Seminarium Duchownego

Zarówno watykańskie, jak i krajowe Ratio wymagają, aby w każdym seminarium opracować statut, program formacyjny i regulamin. Te dokumenty powinny przenieść ducha i zapisy krajowego Ratio na szczegółowe rozwiązania w domu formacyjnym. Opracowanie

statutu, programu formacyjnego i regulaminu jest zadaniem formatorów pod kierunkiem rektora seminarium.

3. Integralność programu

Podstawową cechą dobrego programu formacyjnego jest szeroko rozumiana integralność. W tym celu program typiczny zawiera całościową i spójną wizję formacji kapłańskiej. Uwzględnia również każdy wymiar formacji: ludzki, duchowy, intelektualny, pastoralny, wspólnotowy i misyjny. Taka całościowa wrażliwość powinna znajdować właściwe sobie miejsce w towarzyszeniu wspólnotowym i indywidualnym osobom powołanym do kapłaństwa na każdym etapie formacji, która dzięki temu będzie się stać spójna, harmonijna i owocna.

4. Dynamiczny model formacji

Istotną cechą typicznego programu jest dynamiczny model formacji. Oznacza to:

- a) kształtowanie „wspólnoty wychowawczej w drodze” (PDV 60),
- b) życie w dynamice słowa Bożego i sakramentów,
- c) uznawanie we wszystkim prymatu Ducha Świętego,
- d) podjęcie pedagogiki wyrażonej w normach i zasadach krajowego Ratio,
- e) uwzględnianie osobistych i wspólnotowych uwarunkowań wychowawczych,

- f) przyjmowanie rzeczywistości Kościoła lokalnego i jego potrzeb,
- g) prowadzenie seminarzystów do dojrzałości, nie zaś do apriorycznie przyjmowanego wzorca,
- h) inicjowanie i kształtowanie procesów wychowawczych, a nie wymaganie doraźnej przemiany zachowań,
- i) zróżnicowanie etapów formacji,
- j) podporządkowanie treści, środków, zadań i sposobów ich realizacji celom właściwym dla każdego etapu.

5. Etapowość i ciągłość formacji

Poszczególne etapy formacji są ze sobą powiązane i tworzą jedną drogę. Każdy z nich jest jednak rozumiany i realizowany w świetle swoich specyficznych celów. Takie rozwiązanie ułatwia proces integralnego rozeznawania, sprzyja uporządkowaniu działań wychowawczych i pomaga w stopniowym dojrzewaniu seminarzystów. Realizacja specyfiki etapów wymaga jednocześnie wzmożonej troski o ciągłość procesu wychowawczego. Wyrazem tej troski będzie przekaz informacji i doświadczeń wychowawczych między formatorami poszczególnych etapów, tworzenie warunków sprzyjających zadomowieniu się seminarzystów we wspólnotach formacyjnych itd.

6. Formacja seminaryjna jako zaczyn i fundament

Dojrzewanie ucznia-misjonarza Chrystusa jest zadaniem na całe życie. Dlatego seminaryjny program formacyjny jest pomyślany przede wszystkim jako fundament i zaczyn dla formacji ciągłej (permanentnej). Ukierunkowany jest na zaistnienie istotnych procesów rozwojowych w życiu osoby powołanej i na ukształtowanie jej dyspozycyjności formacyjnej. To zaś, co zapoczątkuje

program wychowawczy, będzie prowadziło do przyjęcia nowego stylu życia, do zaangażowania we własną formację i do podjęcia posługi prezbitera w diecezji. Trzeba, aby klerycy mieli świadomość drogi, która nie jest chwilowa, przypadkowa ani względna.

7. Podmiotowy charakter programu

Program formacyjny ukierunkowany jest na rozwój wewnętrznej wolności i odpowiedzialności każdego seminarzysty. Pomaga mu zmierzyć się z prawdą o sobie i podjąć drogę życia we współpracy z Bogiem w Kościele. Ukierunkowuje na integralne dojrzewanie. Wskazuje szczególnie ważne kierunki, zadania i środki rozwoju. Kandydatom proponuje wychowanie zróżnicowane i w różnym rytmie, nawet w ramach tego samego etapu formacji. Kształtuje człowieka nowego, który znajduje życie w Chrystusie i coraz bardziej odzwierciedla w sobie człowieczeństwo Jezusa. Traktując seminarzystę poważnie, nie infantylizuje go ani nie uprzedmiotawia. Nie organizuje mu wszystkiego, co dotyczy rytmu życia i formacji, nie narzuca sztywnych form, ponieważ nie jest instrukcją technicznych oddziaływań. Uczy wolności, rozeznawania, uczestnictwa, kreatywności oraz współpracy z Bogiem i z ludźmi. Niepodejmowanie trudu takiej formacji dyskwalifikuje kandydata do prezbiteratu już na etapie stawiania się uczniem Jezusa.

8. Główne elementy programu formacyjnego

Podstawowymi elementami „mapy” programu wychowawczego są:

- a) cele ogólne i szczegółowe („dokąd zmierzamy?”, „co chcemy osiągnąć?”),
- b) treści („co komunikujemy i rozważamy?”),
- c) zadania („co robimy?”),

- d) sposoby realizacji zadań czyli metody i formy działania („jak to robimy?”),
- e) ewaluacje – weryfikacje i skrutynia („dokąd dotarliśmy?”, „jakie są owoce drogi?”).

Te rzeczywistości stanowią niezbędne minimum programu i mają funkcję porządkowania, by projekt spełniał rygory pedagogiczne. Każdy etap formacji wymaga określenia tych elementów.

9. Podstawowy kanon celów, treści, zadań i sposobów formacji

Program formacyjny seminarium realizuje cele, treści, zadania i metody wskazane w *Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia*¹. Stanowią one obiektywne i podstawowe kanony drogi formacji. *Ratio pro Polonia*, z wyjątkiem celów formacji, nie zawiera jednak zamkniętej listy treści, zadań i sposobów ich realizacji. Wiele z nich pozostawia bieżącemu rozeznaniu i wyborowi. Zachowując umiar w ich formułowaniu, unika niebezpieczeństwa nadmiernej regulacji. Zostawia przestrzeń dla działań, których z jednej strony wymagają możliwości i potrzeby wychowanków, a z drugiej strony Bóg i łaska święceń.

Całe życie, formacja i posługa osób powołanych powinny być oparte na autorytecie, mądrości i mocy Boga (88, 317, 262, 478). Dlatego na każdym etapie formacji konieczne jest, aby seminarzyści byli przede wszystkim w relacji do Boga przez Jego słowo (patrz: Wprowadzenia do spotkań ze słowem Bożym). Jednocześnie ważne jest to, aby treści prezentowane przez formatorów na każdym etapie wynikały z jego celów i zadań, a zarazem ze *słuchania* bieżących doświadczeń wspólnoty seminaryjnej. Z tej racji

na końcu każdego etapu zostały zaproponowane niektóre tematy wspomagające seminarzystów na drodze realizacji założeń programowych. Treści te winny być dostosowane do aktualnie obowiązującego nauczania Kościoła.

Niniejsze opracowanie grupuje zadania i sposoby ich realizacji w bloki tematyczne, takie same dla danego wymiaru formacji na każdym z jej etapów. Takie rozwiązanie ułatwia zrozumienie drogi formacji, choć trzeba pamiętać o tym, że niektóre zadania i sposoby ich realizacji dotyczą więcej niż jednego bloku tematycznego, czy jednego wymiaru formacji.

10. Harmonogram formacji

Typiczny program formacyjny stanowi dla każdego Seminarium Duchownego pomoc w tworzeniu własnego programu, a na jego podstawie – semestralnego, rocznego i etapowego harmonogramu formacji.

Ważnym wprowadzeniem w każdy kolejny rok formacji są jesienne rekolekcje (ukształtowane z podziałem na grupy etapowe), a zwieńczeniem - ewaluacja.

Wskazane jest, aby przy planowaniu semestru, roku czy etapu, zachować perspektywę całej drogi formacji (zwłaszcza na danym etapie), co umożliwi tworzenie projektów stopniowych, spójnych i elastycznych w realizacji.

11. Zaangażowanie wszystkich wychowawców

Program ukierunkowany na integralne i stałe dojrzewanie osoby ludzkiej wymaga zaangażowania i współpracy formatorów i se-

1 Numery podane w nawiasach (w niniejszym tekście oraz przy w opisie etapów formacji) to odnośniki do *Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia*. Tylko sporadycznie zostały podane odniesienia do *Ratio fundamentalis*.

minarzystów z prezbiterami, osobami konsekrowanymi, świeckimi, wspólnotami katolickimi, instytucjami kościelnymi, środowiskami edukacyjnymi, specjalistami z różnych dziedzin wiedzy itd. Koordynatorem tych działań jest rektor.

Realizacja tych postulatów wymaga od formatorów seminaryjnych podjęcia takich działań, jak np.:

- a) współpraca ze środowiskiem seminarzystów: rodziną, kapłanami i parafiami,
- b) określenie listy praktyk obowiązkowych w perspektywie całej formacji seminaryjnej,
- c) przyjęcie proboszczów i opiekunów praktyk pastoralnych jako szczególnie ważnych wychowawców pomocniczych i wspieranie ich poprzez:
  - zaplanowanie podstawowych celów, zadań i sposobów realizacji praktyk pastoralnych,
  - wyjaśnienie formularza opinii o praktykancie i omówienie z proboszczem/opiekunem praktyki informacji zwrotnej, którą przekazuje o seminarzyście.

WSPÓLNOTA FORMATORÓW

12. Kluczowe znaczenie wspólnoty formatorów

Kluczową kwestią w programie seminarium są formatorzy – ich mentalność, styl życia, jakość ich relacji i działań. Doświadczenie kapłanów, którzy mają zintegrowaną osobowość i potrafią budować dojrzałe więzi (w modlitwie, pracy, rozmowach, sporach itd.), sprzyja formacji seminarzystów, buduje jakość ich relacji, zapobiega wielu negatywnym procesom w grupie i ma zasadnicze znaczenie w realizacji programu wychowawczego.

13. Tworzenie wspólnoty życia i dojrzewania

Formatorzy potrzebują wspólnoty życia: wspólnej modlitwy, dzielenia się osobistymi doświadczeniami, wzajemnego wsparcia i korekty, wspólnego wypoczynku i świętowania, a więc także rekreacyjnego pomieszczenia dla spotkań ze sobą itd.

Formatorzy seminaryjni powinni tworzyć wspólnotę zdolną do pracy zespołowej. W tym celu potrzebny jest:

- a) dobór i przygotowanie formatorów, zarówno pod względem ich liczby, jak i osobistych predyspozycji (183, 185, 187),
- b) statut seminarium, który zawiera podstawowy opis praw, funkcji, kompetencji i obowiązków formatorów oraz główne zasady organizacji czterech etapów formacji seminaryjnej (175),
- c) ogólny program formacji seminaryjnej, harmonogram formacji (103-111, 176-177, 258) i regulamin seminarium (178-181),
- d) przejrzysty podział zadań, weryfikowany na bieżąco (185).

14. Formacja formatorów

Potrzebny jest projekt formacji moderatorów seminaryjnych. Szkicując jego zarys u progu roku formacyjnego warto uwzględnić np.:

- a) dzielenie się wiarą,
- b) superwizję w gronie formatorów,
- c) spotkania robocze dla wychowawców seminaryjnych,
- d) weryfikację zaangażowania w posługiwanie,
- e) korzystanie z pomocy specjalistów w wybranych kwestiach wychowawczych,
- f) przygotowanie pedagogiczne, duchowe, ludzkie i teologiczne, np. poprzez:

- udział w dwuletniej Szkole Wychowawców Seminaryjnych w Krakowie,
- uczestniczenie w zjazdach i pracach Konferencji Rektorów i Sekcji Ojców Duchownych WSD oraz w spotkaniach dla formatorów odpowiedzialnych za poszczególne etapy formacji (394-395).

WSPÓŁPRACA POMIĘDZY SEMINARIUM A WYDZIAŁEM TEologicZNYM

15. Integralność studiów z formacją kapłańską

Watykańskie *Ratio fundamentalis institutionis sacerdotalis*, a także *Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia* wyrastają ze wspólnego przekonania, że studia akademickie odbywane przez seminarzystów powinny tworzyć integralną całość z ich formacją do prezbiteratu. Studia powinny mieć charakter formacyjno-pastoralny, czyli mają być podporządkowane celom formacyjnym seminarium. Dlatego *Ratio studiorum* może być właściwie rozumiane i wprowadzane dopiero w kontekście całego *Ratio pro Polonia*².

16. Konieczność współpracy wydziału teologicznego i seminarium

Wydział teologiczny i Wyższe Seminarium Duchowne to dwa podmioty, które w zamyśle Kościoła współpracują ze sobą w dziele

formacji kapłańskiej (172-173). Podstawowe normy tej współpracy stanowi dokument Konferencji Episkopatu Polski „Droga formacji prezbiterów w Polsce. *Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia*”³. Głównym celem tej współpracy jest dobro Kościoła i dobro kandydatów do prezbiteratu poddających się integralnej formacji. Ten cel musi być uznany przez oba podmioty jako nadrzędny wobec innych.

17. Zakres odpowiedzialności seminarium i formatorów

Na rektorze i koordynatorze formacji intelektualnej (191), spoczywa zadanie czuwania nad właściwym przebiegiem formacji intelektualnej kandydatów do prezbiteratu (zob. nr 398, 400)⁴. Z tego płyną następujące zobowiązania:

- a) kształtowanie środowiska nauczającego, aby teologia stawała się szkołą życia chrześcijańskiego (405, 420-422),
- b) troska o to, aby posługę w seminarium (lub wobec seminarzystów) podejmowali tylko ci pracownicy akademicki, którzy posiadają niezbędne predyspozycje i misję od biskupa (207, 403),
- c) udział w organizacji programu studiów akademickich (181, 191)⁵; są oni współodpowiedzialni za:
  - poszanowanie norm krajowego *Ratio studiorum* (191, 397)⁶,
  - dopilnowanie, aby formacja intelektualna nie ogranicza-

² Zob. 8, 397

³ „Zasady i wskazania zawarte w *Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia* powinny być zastosowane w całości we wszystkich seminariach diecezjalnych i międzydiecezjalnych w Polsce” (9).

⁴ Zob. KPK 260, 261.

⁵ „W kompetencji rektora seminarium jest udział w tworzeniu programu studiów oraz wzajemne konsultowanie harmonogramów seminarium i uczelni” (181).

⁶ „Program studiów kandydatów do prezbiteratu powinien być zgodny z krajowym *Ratio studiorum*” (10).

ła się do toku studiów akademickich, lecz wyrażała się w szerszym wysiłku intelektualnym seminarzystów (79, 291, 399, 405, 407),

- zapewnienie seminarzystom odpowiednio dużo czasu w ciągu dnia na pracę nie tylko w wymiarze formacji intelektualnej, ale także ludzkiej, duchowej i pastoralnej (181, 400, 402, 406),
- kształcenie seminarzystów w harmonii z ich integralnym wzrostem na kolejnych etapach formacji (8, 207, 403, zob. RFIS 153, 186),
- przyjęcie w planie zajęć właściwej sekwencji przedmiotów i zharmonizowanie ich ze sobą (403),
- przygotowanie programu formacji intelektualnej dla etapu propedeutycznego jako odłączonego od właściwych studiów teologii pierwszego stopnia (607),
- ukształtowanie programu studiów filozoficzno-teologicznych z uwzględnieniem rytmu życia seminaryjnego i vice versa (potrzebne jest wzajemne konsultowanie harmonogramów przez osoby odpowiedzialne za ich sporządzanie; zapisy umożliwiające takie konsultacje powinny się znaleźć w regulaminach uczelni i seminarium [181, 402]),
- zachowanie ilości godzin kontaktowych przewidzianych w *Ratio studiorum* (ewentualne rozszerzenia programu „powinny być zawsze dokonywane w porozumieniu z rektorem seminarium i za jego zgodą oraz za wiedzą biskupa” [423]),
- ukształtowanie egzaminu magisterskiego w taki sposób, aby spełniał cechy egzaminu całościowego, a zatem weryfikował wiedzę i umiejętności z całości studiów teologicznych (egzamin *ex universa theologia* [419]),

- przygotowanie programu formacji intelektualnej dla etapu pastoralnego we współpracy z uczelnią lub samodzielnie (620),

- czuwanie nad jakością dydaktyki (410),

- weryfikację efektów uczenia się (418, 605),

- d) współpraca z nauczycielami akademickimi, czyli między innymi przekazywanie im sugestii dotyczących treści zajęć, form dydaktycznych itd., by zachować wzajemne odniesienia pomiędzy wszystkimi wymiarami formacji (420),
- e) umożliwienie kadrze akademickiej udziału w konferencjach wychowawczych i szkoleniach prowadzonych przez seminarium (191, 205-208, 420, 645-646),
- f) zapewnienie kandydatom do prezbiteratu łatwego dostępu do biblioteki i czytelni specjalistycznej, z uwzględnieniem uwag nauczycieli akademickich o doborze księgozbioru, oraz zapewnienie bezpłatnego, nieanonimowego dostępu do Internetu (405, 421),
- g) umożliwianie wychowankom uczestnictwa w kulturze, zwłaszcza w jej wysokich artystycznych formach (422).

EWALUACJA

18. Sens i zakres ewaluacji

W weryfikacji etapów formacji i skrutyniów potrzebne jest uwzględnienie wskazań z krajowego *Ratio* oraz uwag, które wynikają z pedagogiki chrześcijańskiej. Przenosząc sens ewaluacji na obszar wspólnoty seminaryjnej należy zauważyć, że może być ona ważnym wsparciem pedagogicznym i duchowym dla wychowawców i wychowanków. Pedagogiczna ewaluacja stwarza bowiem

przestrzeń dla rozmowy i wyrabia ewangeliczną wrażliwość na osoby, sprawy i procesy obecne w danym czasie. Uczy i wymaga obiektywizmu i szczerości. Sprzyja temu, by przełamywać subiektywizm, indywidualizm czy korporacyjność w życiu Kościoła. Przedmiot ewaluacji jest szeroki. Obejmuje ona badanie (ocenę):

- a) seminarzystów,
- b) grup rocznikowych i etapowych,
- c) efektów formacji (rezultatów, celów),
- d) relacji w zespole wychowawczym,
- e) zjawisk obecnych w seminarium i procesów w nim zachodzących,
- f) potrzeb uczestników formacji,
- g) stopnia realizacji programu wychowawczego,
- h) innych rzeczywistości, które mają wpływ na proces formacji.

Proces ewaluacji na każdym etapie dotyczy wszystkich wymiarów formacji. Program typiczny zawiera taki opis każdego z etapów, który osobno prezentuje każdy z wymiarów formacji (na osobnych kartach). Umożliwia on lepsze uchwycenie specyfiki każdego etapu i wszystkich jego aspektów, choć zawsze trzeba uwzględnić przeplatanie się poszczególnych wymiarów formacji i wzajemne ich oddziaływanie.

19. Formy ewaluacji

Potrzebna jest ewaluacja bieżąca (monitorująca, doraźna) i etapowa (sumująca, konkluzyjna). Szczegółowa metoda, forma ewaluacji (weryfikacji oraz skrutyniów) oraz jej treści muszą zostać określone przez formatorów seminaryjnych. Do ich zadań należy dopracowanie tego, co zawiera *Ratio pro Polonia*, oraz uwzględnienie wcześniej przygotowanych elementów własnej „mapy” programu formacyjnego.

Przy weryfikacjach i skrutyniach należy pomóc seminarzystom w przygotowaniu ewaluacji wewnętrznej, czyli ich osobistej. Taki *feedback* może dodatkowo pomóc formatorom w przygotowywaniu programu seminaryjnego.

20. Kluczowe znaczenie zadań w programie wychowawczym i podczas ewaluacji

Zarówno wychowawcy, jak i wychowankowie potrzebują jasnego określenia ich zadań i ram czasowych dla ich realizacji. Dlatego wyszczególnione zadania muszą być przypisane w programie wychowawczym konkretnym osobom. Realizacja wskazanych zadań będzie stanowić podstawowe kryterium osiągnięcia zamierzonych celów.

Zadania wskazane w programie formacyjnym wymagają zróżnicowanego czasu ich realizacji. W zależności od potrzeb wychowawczych należy rozróżnić zadania, które są niezbędne na danym etapie, a nawet dłużej, od tych, które osiągną swój cel w krótszym okresie czasu. Niektóre z zadań są priorytetowe, inne – drugoplanowe, wspomagające.

UWAGI WDROŻENIOWE

21. Redakcja i realizacja seminaryjnego programu formacyjnego

Po opracowaniu i zatwierdzeniu dokumentu, jakim jest „Seminaryjny program formacyjny”, potrzebny jest proces jego wdrażania. Nie może to być działanie jednorazowe, doraźne, lecz musi mieć charakter permanentny. Konieczna jest przy tym ciągła adaptacja i modyfikacja procesu wdrażania, aby trafniej reagować na warunki jego realizacji.

ETAP PROPEDEUTYCZNY

CYKL CO NAJMNIJ RYCZNY

OPIS DLA FORMATORÓW

ETAP PROPEDEUTYCZNY

CYKL CO NAJMNIEJ ROCZNY

OPIS DLA FORMATORÓW

ZASADNICZE CELE ETAPU

Na drodze całego etapu konieczne jest ukierunkowanie działań wychowawczych na dwa zasadnicze cele (261, 606):

- 1) podjęcie metodycznej i systematycznej formacji ludzkiej na podstawie kompetentnego i wnikliwego rozeznania wychowawczego,
- 2) położenie właściwych fundamentów dla życia duchowego, co oznacza przyjęcie wiary w Jezusie Chrystusie (por. Kol 1,4).

Z powodu takiej specyfiki etap propedeutyczny ma fundamentalne znaczenie dla kolejnych etapów formacji seminaryjnej.

OGÓLNE ZADANIA FORMATORÓW

- 1) ściśle respektowanie uwag *Ratio institutionis sacerdotalis pro Polonia* związanych z procedurą przyjmowania kandydatów do Wyższego Seminarium Duchownego (214-233); podane tam normy i wskazania należy uwzględnić nie tylko w proce-

sie rekrutacji, ale także w trakcie formacji seminaryjnej (na forum zewnętrznym i wewnętrznym)

- 2) przygotowanie i realizacja harmonogramu formacji (103-111, 176-177), uwzględniając:
  - wstępną i bieżącą ewaluację
  - najważniejsze wydarzenia z życia seminarium i diecezji.

ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)			
FORMACJA LUDZKA		CEL OGÓLNY: Podjęcie metodycznej i systematycznej pracy nad sobą w wymiarze ludzkim (261, 280) CELE SZCZEGÓŁOWE: • pogłębione poznanie siebie i uznanie prawdy o sobie (280; por. 55, 76) • całkowite i wolne zaangażowanie się w formację (58, 279) • wyzwolenie gotowości do daru z siebie (278)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY) * PODEJMOWANE W RAZIE POTRZEBY
	POZNANIE SIEBIE	• poznanie i przeżycie prawdy o sobie: zrozumienie własnych zachowań, postaw, motywacji i pragnień (76, 267-269, 274-275, 277, 280) • uświadomienie sobie wpływu osobistej historii życia na przeżywanie swojego człowieczeństwa i swojej wiary uwzględniające wpływ domu rodzinnego i wzorców męskich (76, 267) • kształtowanie postawy przejrzystości wobec formatorów (268) • wychowanie sumienia moralnego, zwłaszcza poprzez troskę o uczciwość i nadprzyrodzoną perspektywę w refleksji nad sobą (274-275)	• zbieranie „banku danych” o sobie: prowadzenie notatek i ich systematyzacja • konfrontacja z diagnozą psychologiczną przeprowadzona z psychologiem na początku formacji seminaryjnej (214nn, 272), a później w kierownictwie duchowym (np. podczas analizy historii życia) • bieżące rozmowy z formatorami • refleksja nad doświadczeniami życia we wspólnocie braterskiej (272) • wykłady i konferencje (611) • warsztaty psychologiczne zapewniające ciągłość i dynamikę formacji ludzkiej przez cały rok (271-272) • warsztaty teatralne lub w formie psychodramy jako przestrzeń dla poznania siebie w zakresie pracy nad własnym ciałem (wyrażanie swojego wnętrza poprzez ciało, także poprzez głos)*
	DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNA	• uczenie się postawy akceptacji siebie budowanej na fundamencie wiary i przyjmowania osobistych zasobów, jak również własnej kruchości i słabości jako szansy rozwojowej (279) • uczenie się dojrzałego przeżywania emocji i uczuć (271) • nabywanie podmiotowego i odpowiedzialnego odniesienia do osób, zadań itd. (264, 271, 279) • otwieranie się na korektę zewnętrzną (269) • budowanie właściwych relacji międzyosobowych (165-166, 266) • adoptowanie się w całej wspólnocie seminaryjnej (266)	• rozmowy o sposobach radzenia sobie z własnymi emocjami i potrzebami; uczenie się wyrażania ich w sposób społecznie akceptowalny (270, 272) • wypracowanie indywidualnych wskazań dla efektywnego radzenia sobie ze stresem i jego przyczynami • udział w treningu interpersonalnym lub w innych warsztatach (271) • korzystanie z literatury przedmiotu (276) • konferencje formacyjne (268)

PRACA NAD SOBĄ	• podjęcie systematycznej pracy nad sobą, a zwłaszcza uwrażliwienie na świadome przeżywanie tu i teraz (200, 269-270) • uczenie się właściwego korzystania z wolnego czasu (269) • uczenie się samokontroli i wychodzenia ze złych przyzwyczajeń (269-270) • docenienie ciszy (263, 269) • dbanie o porządek i dobra materialne w domu formacyjnym • progres w odpowiedzialnym podejściu do oczekiwań społecznych w odniesieniu do Kościoła i do osób powołanych (265, 274)	• współpraca z formatorami (269, 272) • korzystanie z literatury wskazanej przez formatorów (267, 276) • współpraca ze specjalistą w określonym zakresie formacji ludzkiej (114, 217, 224, 230)*
ZDROWIE	• podjęcie zrównoważonego, zdrowego trybu życia, połączonego z rezygnacją ze złych przyzwyczajeń; dbałość o zdrową dietę i higienę osobistą (263, 267, 269) • podjęcie pracy nad sobą w zakresie ewentualnych uzależnień (także współuzależnień) i niezdrowych nawyków (230, 263, 269)	• aktywność fizyczna (76) • profilaktyka zdrowotna (76) • spotkania z terapeutami uzależnień, osobami uzależnionymi lub udział w mityngu AA (273) • podjęcie specjalistycznej terapii* (273) • spotkania prewencyjne dotyczące złych lub niebezpiecznych zachowań (np. z policjantem, lekarzem, egzorcystą)
KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII	• uświadomienie wpływu technologii na rozwój osobowości i duchowy (263) • umiejętność świadomego i odpowiedzialnego wykorzystywania nowych technologii (m. in. telefonu komórkowego, Internetu, kont internetowych; eliminowanie z własnego zasięgu treści destrukcyjnych, np. gier przemocowych, stron pornograficznych)	• warsztaty na temat dobrego korzystania ze środków komunikacji społecznej (277) • ograniczanie bycia online na rzecz bycia tu i teraz • promowanie kontaktów osobistych zamiast kontaktów online • rezygnacja z anonimowej obecności w mediach

ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)			
FORMACJA DUCHOWA		CEL OGÓLNY: Położenie odpowiednich podwalin pod życie duchowe – przyjęcie wiary jako zasady życia osobistego (14, 261, 279, 281) CELE SZCZEGÓŁOWE: • postrzeganie siebie jako osoby obdarowanej miłością Boga i wezwanej do odpowiedzi na tę miłość (264, 279) • świadome i dobrowolne uznanie Jezusa Chrystusa jako Pana i Zbawiciela swojego życia (251, 263-265, 279, 281) • sumienne zaangażowanie w rozeznawanie własnego powołania i w podejmowanie decyzji powołaniowych (262-263, 265, 278)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	RELACJA Z JEZUSEM CHRYSTUSEM	• poznawanie i przyjmowanie własnego życia jako historii zbawienia (269) • odnalezienie się w postawie «syna Ojca», obdarowanego darmową miłością (279) • poznanie siebie w świetle nauczania Jezusa Chrystusa prowadzące do skrucy serca, nawrócenia i pojednania (52, 264, 279) • zaangażowanie w osobową relację z Jezusem Chrystusem (164, 251, 263-265, 279, 281)	• nauczanie kerygmatyczne (homilie, katechezy, rekolekcje, wprowadzenia w modlitwę) (53, 264) • sakrament pokuty i pojednania (97, 202, 274) • celebrowanie połączona z wyborem życia z Jezusem Chrystusem jako Panem i Zbawicielem (279, 281)
	MODLITWA I ŻYCIE DUCHOWE	• wchodzenie w szczerą modlitwę osobistą i wspólnotową (263, 264, 267, 269) • podjęcie życia w dynamice słowa Bożego i sakramentów (264) • wchodzenie w doświadczenie zbawienia przez uznanie i powierzenie Bogu własnej grzeszności, upokorzeń, zranień, kruchości itp. • uświadomienie znaczenia kierownictwa duchowego na etapie propedeutycznym (611) • poznanie i unikanie zagrożeń dla życia duchowego (274, 275), np. perfekcjonizmu lub narcyzmu • uwolnienie się od fałszywych wyobrażeń o sobie, Bogu, Kościele i świecie (280) • praktykowanie milczenia zewnętrznego i wewnętrznego (263, 269)	• praktyczne wprowadzenie w różne formy modlitwy osobistej, wspólnotowej i liturgicznej – „szkoła modlitwy” (264) • wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym (88, 264) • modlitwa słowem Bożym (88, 264) • praktyka rachunku sumienia (274-275) • wybór stałego spowiednika (611) • Fundament <i>Ćwiczeń duchowych</i> połączony ze spowiedzią generalną (202, 265) • zainicjowanie kierownictwa duchowego (265) • zaangażowanie w formację seminarzystów osób i wspólnot mających głębsze doświadczenie duchowe, korzystając z ich świadectwa, modlitwy i nauczania (265)

	ROZEEZNAWANIE POWOŁANIA I DECYZJE POWOŁANIOWE	• odkrywanie sensu życia ludzkiego (121) • poznanie różnych dróg realizacji powołania chrześcijańskiego (małżeństwo, życie konsekrowane, kapłaństwo) (262, 264, 274, 281) • pogłębione zrozumienie kapłaństwa instytucjonalno-służebnego (262) • weryfikacja powołania kapłańskiego oraz predyspozycji koniecznych do jego realizacji (262-263, 265, 278) • zdobywanie wewnętrznej wolności i dyspozycyjności powołaniowej (161, 262)	• konferencje o rozeznawaniu chrześcijańskim, z uwzględnieniem specyfiki powołania kapłańskiego (150-161, 611) • rozmowy formacyjne o znakach powołania kapłańskiego (150-161) • zapoznanie z żywą tradycją Kościoła w Polsce i własnej diecezji, zwłaszcza ze świętymi i wybitnymi osobami Kościoła lokalnego (276, 611)
	CZYSTOŚĆ I CELIBAT	• zauważalny progres w zdolności do budowania dojrzałych więzi międzyludzkich (274, 278) • akceptacja samotności jako elementu codzienności (263, 267, 269) • dążenie do bycia darem dla innych (278) • troska o cnotę czystości (273, 275, 280) • poznanie motywacji związanych z życiem w celibacie (262) • konfrontacja z osobistymi trudnościami związanymi z czystością i celibatem (82, 262)	• konferencje i rozmowy formacyjne • praktykowanie ascezy (270) • zajęcia ukierunkowane na dojrzałość afektywno-seksualną (161) • spotkania z osobami żyjącymi ślubem czystości i z celibatariuszami dzielącymi się swoim doświadczeniem życiowym

ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)			
FORMACJA INTELEKTUALNA		CELE OGÓLNE: • uporządkowanie wiedzy i umiejętności z wcześniejszych etapów edukacji, głównie z zakresu wiary chrześcijańskiej (276, 606) • zdobycie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia studiów filozoficzno-teologicznych (276, 606)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA	• nabywanie wiedzy z zakresu antropologii oraz z psychologii ogólnej i chrześcijańskiej (267-268, 271, 611) • poszerzenie znajomości Pisma świętego i historii zbawienia (264, 276, 610) • rozwijanie znajomości doktryny, moralności, liturgii i duchowości Kościoła (Katechizm Kościoła katolickiego) (276, 608) • pogłębione rozumienie współczesnego świata, kultury i literatury (78, 276-277, 609, 612-613) • zapoznanie z wybranymi elementami historii i kultury Kościoła i Polski, ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła lokalnego (276, 606, 615, 618)	• właściwy dobór zajęć, zgodnie z <i>Ratio studiorum</i> etapu propedeutycznego (606-619) • studium własne (606) • wyjazdy edukacyjne • zajęcia w czytelni i bibliotece • spotkania z przedstawicielami świata nauki, kultury i sztuki (609) • czytanie literatury światowej i polskiej (613) • korzystanie z odpowiednio dobranej oferty filmów oraz dyskusja na temat podejmowanych w nich zagadnień
	UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	• nabywanie krytycznego patrzenia na rzeczywistość (78, 274, 276) • umiejętność formułowania pytań o charakterze światopoglądowym (276) • uczenie się właściwego stylu i metod pracy intelektualnej (276) • nabywanie nawyku codziennego studium (270, 276, 617)	• ćwiczenia i warsztaty • formułowanie wypowiedzi pisemnych i ustnych (613, 618-619) • praca z tekstem (612, 617)

FORMACJA PASTORALNA	ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)		
	CEL OGÓLNY: Zdobyć podstawowej wrażliwości, wiedzy i umiejętności ważnych dla formacji pastoralnej		
	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)	
	WIEDZA PASTORALNA	• poznanie specyfiki Kościoła katolickiego i jego misji w świecie (265) • znajomość duszpasterskiej sytuacji wspólnoty lokalnej (diecezja, zakon, zgromadzenie) (276) • fundamentalna wiedza z zakresu kultury (277, 606) • znajomość środków komunikacji społecznej (277)	
	UMIEJĘTNOŚCI	• doświadczenie Kościoła jako wspólnoty odkupionych grzeszników (264) • włączanie się w życie Kościoła lokalnego • rozwijanie więzi jedności z własnym biskupem, prezbiterium i całym Kościołem partykularnym (260)	
	MIŁOŚĆ PASTORALNA	• zaangażowanie się w rozeznawanie i realizację potrzeb wspólnoty (278) • wrażliwość na potrzeby osób chorych, biednych i starszych (278) • przejawianie gotowości do bycia darem dla drugiego człowieka (278)	

FORMACJA WSPÓLNOTOWA	ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)		
		CELE OGÓLNE: • zdobycie podstawowej wiedzy, wrażliwości, postaw i umiejętności ważnych dla formacji wspólnotowej • uzupełnienie formacji kulturalnej (277) • kształtowanie postaw patriotycznych (277)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA	• poznanie uwarunkowań osobistej historii życia, które wpływają na zachowania we wspólnocie seminaryjnej (268) • poznanie praw dynamiki grupy i przyjmowanych ról w grupie przez jej uczestników • nabycie wiedzy z zakresu kultury, potrzebnej na tym etapie formacji wspólnotowej (606, 612) • poznanie wybranych elementów dziedzictwa narodowego i wzorców kulturowych oraz rozumienie ich znaczenia dla własnych i wspólnotowych wyborów i zachowań	• dzielenie przestrzeni życia z innymi seminarzystami (np. wspólne zamieszkanie w pokojach) • spotkania seminarzystów w formie rewizji życia z formatorem znającym wyzwania we wspólnocie • warsztaty na temat relacji w grupie • warsztaty rozwoju osobowościowego (272)* • poznawanie historii Polski i Kościoła w Polsce w kontekście osobistych uwarunkowań i wyzwań formacyjnych
	POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI	• życie w prawdzie, transparentność (268, 269, 280) • nabywanie umiejętności chrześcijańskiego życia wspólnotowego (71, 265) • zaangażowanie się w życie wspólnoty i budowanie więzi (165-166, 266) • nabywanie wrażliwości na problemy wspólnotowe (265) • okazywanie wdzięczności i przebaczenia w relacjach (274) • eliminowanie zachowań manipulacyjnych i przemocowych (93, 96, 165-166, 266) • uczenie się postaw patriotycznych (277)	• cotygodniowe spotkania w grupach dzielenia się życiem pod kierunkiem wychowawców (164-166) • stała obecność formatorów w domu propedeutycznym (171, 266) • podejmowanie inicjatyw wspólnotowych • wyjazdy integracyjne (266) • udział w treningu interpersonalnym (271)* • korzystanie z psychologicznego wsparcia grupowego (114)* • udział w wydarzeniach patriotycznych (277)

FORMACJA MISYJNA	ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)		
		CEL OGÓLNY: Zdobycie podstawowej wiedzy i doświadczeń potrzebnych do kształtowania postawy ucznia-misjonarza	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA, DOŚWIADCZENIA, UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	• odkrycie łaski chrztu i bierzmowania (265) • odkrycie daru Eucharystii (264) • wyzwolenie odwagi życia wiarą (14, 72, 264) • przezwyciężanie ewentualnych oporów wobec perspektywy misyjnej (279)	• doświadczenie formacji katechumenalnej (90, 264) • udział w dziełach ewangelizacyjnych jako świecki uczestnik (279) • wolontariat misyjny w oparciu o grupy parafialne (278) • studium Katechizmu Kościoła Katolickiego (276) • lektury i filmy o tematyce misyjnej

ETAP PROPEDEUTYCZNY (FUNDAMENTALNY)

Uwaga:

Wskazane jest, aby wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym oraz tematy wspomagające realizację programu komunikować zasadniczo w poniższej kolejności. Treści etapu powinny być podejmowane przez seminarzystów również w ramach osobistej lektury, poprzez wymianę doświadczeń we wspólnocie i w indywidualnym towarzyszeniu.

Wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym	Tematy wspomagające realizację programu
1. Przez chrzest zanurzeni w tajemnicy Jezusa Chrystusa – odkrywanie daru wiary i tożsamości chrześcijańskiej (Mk 1,1-8) 2. W Jezusie Chrystusie jestem umiłowanym synem Ojca (Mk 1,9-11) 3. Doświadczenie pustyni i prób życiowych jako przestrzeni osobistego wzrastania w człowieczeństwie i w wierze (Mk 1,12-13) 4. Jezus Chrystus obwieszcza Ewangelię Bożą jako drogę ratunku i zbawienia (Mk 1,14-15) 5. Jezus Chrystus powołuje nad Jeziorem Galilejskim – refleksja nad osobistą historią życia (Mk 1,16) 6. Jezus Chrystus zaprasza do wyjścia z dotychczasowego stylu życia i do zamieszkania «za Nim» (Mk 1,16-18) 7. Jezus Chrystus oczekuje od swoich uczniów pójścia za Nim bez oglądania się wstecz (Mk 1,16-20) 8. Jezus Chrystus jako jedyny Nauczyciel i największy autorytet w życiu (Mk 1,21-22) 9. Jezus Chrystus uwalnia od duchów nieczystych – refleksja nad osobistą wolnością i niewolą (Mk 1,23-28) 10. Jezus Chrystus uczy wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka (Mk 1,29-39) 11. Jezus Chrystus wyzwala z lęku przed kontaktem z ludźmi chorymi i wykluczonymi (Mk 1,40-45) 12. Jezus Chrystus ma moc odpuszczenia wszystkich grzechów – sakrament pokuty i pojednania w życiu osoby powołanej (Mk 2,1-12) 13. Jezus Chrystus powołuje celnika Lewiego – kontemplacja daru powołania w świetle Bożego miłosierdzia (Mk 2,13-17) 14. Asceza jako element konieczny do trwania w wierze (Mk 2,18-22) 15. Prawo a Duch – nowa jakość życia w Jezusie Chrystusie (Mk 2,23-28) 16. Jezus Chrystus uzdrawia w szabat – prymat człowieka nad «ludzkimi dziełami» jako znak rozpoznawczy Kościoła (Mk 3,1-6)	1. Sens życia człowieka i jego powołanie do miłości 2. Towarzystwo indywidualne i wspólnotowe na drodze dojrzewania 3. Osobista lektura i notatki jako pomoce w refleksji i pracy nad sobą 4. Łaska chrztu świętego 5. Osobista sytuacja relacyjna: rodzinna, rówieśnicza, społeczna 6. Sens akceptacji ludzkiej słabości, kruchości i ograniczeń 7. Porażki jako szanse rozwojowe 8. Wybór osobowej i bliskiej więzi z Jezusem Chrystusem jako Panem i Zbawicielem 9. Własna historia jako część historii zbawienia 10. Współzależność między poznaniem samego siebie a doświadczeniem i poznaniem Boga 11. Życie w prawdzie i bojaźni Bożej jako droga do życiowej mądrości 12. Piramida osobistych wartości życiowych 13. Zewnętrzna i wewnętrzna wolność 14. Świat ludzkich uczuć, emocji i potrzeb psychicznych 15. Poznawanie i przezwyciężanie wewnętrznych lęków i oporów 16. Dojrzewanie jako kształtowanie wewnętrznej wrażliwości 17. Sakrament pokuty i pojednania 18. Kształtowanie sumienia 19. Rachunek sumienia jako dialog o sobie z Bogiem 20. Grzechy a grzeszność człowieka 21. Korzenie osobistych grzechów i problemów 22. Spowiedź generalna 23. Metodyczny trud pracy nad sobą i znaczenie osobistego krzyża 24. Konieczność formacji integralnej 25. Milczenie zewnętrzne i wewnętrzne 26. Kultura relacji, słowa, domu, pracy i odpoczynku 27. Rozumienie wspólnoty i własnej odpowiedzialności za nią 28. Wspólnota jako przestrzeń zaufania, otwartości i rozwiązywania konfliktów

17. Jezus Chrystus wzywa po imieniu i zaprasza do permanentnej relacji z Nim – powołanie do «bycia z Jezusem» (Mk 3,13-19) 18. Przeszkody na drodze realizacji powołania – konfrontacja z teoriami na temat Jezusa z Nazaretu oraz odkrywanie prawdy o Kościele jako wspólnocie odkupionych grzeszników (Mk 3,20-35) 19. Jezus Chrystus jest Słowem ratującym świat – osobista relacja ze słowem Bożym (Mk 4,1-9) 20. Relacja ze słowem Bożym jako wydarzenie spotkania z Bogiem, który przemawia do człowieka (Mk 4,10-13; por. 1 Tes 2,13) 21. Słowo Jezusa przyjmowane i odrzucane – diagnoza osobistych postaw (kondycji serca) wobec daru słowa Bożego (Mk 4,14-20) 22. Słowo Boże przynosi owoc w życiu – dzielenie się świadectwem mądrości i mocy słowa Bożego w historii ucznia Jezusa (Mk 4,21-25) 23. Słowo Boże przynosi plon w odpowiednim czasie – uczenie się cierpliwości, ufności i stałości w wierze (Mk 4,26-33) 24. Jezus Chrystus panuje nad historią i światem – konfrontacja ze słabością w wierze oraz odkrywanie osobistych lęków (Mk 4,35-41) 25. Jezus Chrystus daje nowe życie – gotowość do tracenia i wychodzenia z mentalności starego człowieka jako jedyna droga do nowego życia w Chrystusie (Mk 5,1-20) 26. Jezus Chrystus wchodzi w historię człowieka, aby otwierać nowy etap życia – odwaga wiary jako istotny element stawania się uczniem Chrystusa (Mk 5,21-34) 27. Jezus Chrystus jest jedynym Dawcą życia – głoszenie zmartwychwstania w Chrystusie jako zasadnicza misja Kościoła (Mk 5,35-43) 28. Jezus Chrystus posyła uczniów do świata – kapłaństwo jako przedłużanie i uobecnianie misji Chrystusa (Mk 6,1-13) 29. Jezus Chrystus daje ludziom nową Manę, Pokarm na życie wieczne – kontemplacja daru Eucharystii (Mk 6,30-44; 8,1-9) 30. Bóg odsłania przed uczniami tajemnicę Jezusa jako Mesjasza – ponowienie wewnętrznego aktu związania swojego życia z Jezusem Chrystusem jako Tym, który ratuje człowieka od śmierci wiecznej (Mk 8,27-30)	29. Niebezpieczeństwa oczekiwań i osądów w stosunku do ludzi 30. Znaczenie pryncypiów i norm w pedagogice Kościoła 31. Współzależność między kondycją serca a słuchaniem słowa Bożego 32. Uczenie się pracy z tekstem Biblii 33. Pragnienia duchowe i modlitwa prośby jako siły rozwoju 34. Reguły rozeznawania duchowego (w kontekście etapu) 35. Powołanie jako dar i tajemnica 36. Znaki powołania i kryteria rozeznawania 37. Droga powołania jako dojrzewanie w wyborze Jezusa 38. Niebezpieczeństwa braku decyzji, wyborów pozornych i niekonsekwentnych 39. Udział Kościoła w rozeznawaniu i realizacji powołania kapłańskiego 40. Eucharystia w codzienności 41. Sens i charakter etapowych weryfikacji

---

ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA

CYKL DWULETNI

OPIS DLA FORMATORÓW

ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA

CYKL DWULETNI OPIS DLA FORMATORÓW

ZASADNICZE CELE ETAPU

Na drodze tego etapu konieczne jest stałe ukierunkowanie działań wychowawczych na dwa zasadnicze cele etapu:

- 1) budowanie osobowej więzi seminarzysty z Jezusem Chrystusem (285); *Ratio fundamentalis* wskazuje, że do realizacji tego celu należy wykorzystać wszystkie możliwe siły, dostosowując treści i metody formacji do wymagań etapu (285),
- 2) integracja osobowa różnych aspektów człowieczeństwa seminarzysty, poprzez harmonijny rozwój sfery ludzkiej i duchowej (286).

Oba cele stanowią wartość nadrzędną dla wszystkich wymiarów formacji tego etapu.

Począwszy od tego etapu więź z Chrystusem w Duchu Świętym powinna ogarniać i kształtować całe życie seminarzysty, prowadząc go do życia w łasce, prawdzie, wolności, miłości, radości i posłuszeństwie.

OGÓLNE ZADANIA FORMATORÓW

- 1) kontynuacja linii pedagogicznych etapu propedeutycznego (70, 254-255),
- 2) przygotowanie i realizacja programu etapu uczniowskiego (103-111, 176-177, 256); łączenie go z programem studiów,

seminaryjnym terminarzem, regulaminem seminarium i najważniejszymi wydarzeniami życia diecezji,

- 3) bieżąca (monitorująca), roczna i etapowa (całościowa) ewaluacja realizacji celów formacyjnych (według RISP 110-111 oraz założeń typicznego programu formacyjnego).

OGÓLNE ZADANIA SEMINARZYSTÓW

- 1) podążanie za Chrystusem jako Panem z wewnętrzną wolnością i konsekwencją wiary (14, 164, 282),
- 2) podejmowanie odpowiedzialności za własną formację w każdym jej wymiarze (58-60, 87, 200),
- 3) wykorzystanie środków i metod formacji adekwatnie do etapu (56, 85-102),
- 4) korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania oraz z kierownictwa duchowego, mniej więcej co dwa tygodnie (94-97, 201).

FORMACJA LUDZKA	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA		
		CEL OGÓLNY: Systematyczna i pogłębiona praca nad sobą w wymiarze ludzkim podejmowana w harmonii ze wzrostem duchowym (283, 286, 297; RFIS 63) CELE SZCZEGÓŁOWE • życie w prawdzie o sobie poznawanej w świetle Ewangelii • integracja wszystkich aspektów człowieczeństwa w relacji do tajemnicy Jezusa Chrystusa (283, 286, 297; RFIS 28-29) • progres w dojrzałym postrzeganiu i przeżywaniu męskości i czystości (288, 296)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY) * PODEJMOWANE W RAZIE POTRZEBY
	POZNANIE SIEBIE	• widoczne ukierunkowanie na poznawanie czegoś nowego (wychodzenie poza osobiste status quo) • otwartość na zewnętrzną korektę (284, 297) • przejście od wizji subiektywnej i idealistycznej do spojrzenia realistycznego i ewangelicznego na samego siebie (284) • przechodzenie od nieświadomych do świadomych (także od niewłaściwych do właściwych) motywacji bycia uczniem Jezusa Chrystusa (282, 284) • umiejętność spojrzenia na siebie oczami Boga, który jest hojnym Dawcą i miłosiernym Ojcem (284) • uczenie się postawy akceptacji siebie budowanej na fundamencie wiary i przyjmowania osobistych zasobów, jak również własnej kruchości i słabości jako szansy rozwojowej (279) • poznanie własnych zasobów, talentów, umiejętności • uznanie w sobie złych postaw, skłonności i mechanizmów obronnych (104, 255, 284)	• rozpoznanie własnej historii życia w perspektywie formacji ludzkiej (76) • rozmowy formacyjne • konferencje i wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym • różne formy medytacji • codzienny rachunek sumienia
	DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNA	• kształtowanie dojrzałości w sferze emocjonalnej i seksualnej (297) • nabywanie podmiotowego i odpowiedzialnego odniesienia do osób, zadań itd. (264, 271, 279) • budowanie odpowiedzialnych i dojrzałych relacji we wspólnocie (165-166, 266, 289) • otwieranie się na korektę zewnętrzną (269) • uczenie się dojrzałego przeżywania emocji i uczuć (271) • uczenie się dojrzałej asertywności (287) • umiejętność jasnego wyznaczania granic w relacjach, bez ranienia innych osób (287)	• konferencje i wykłady (81) • kierownictwo duchowe (81) • trening w zakresie asertywności (287)* • psychoedukacja i warsztaty z zakresu psychologii dotyczące komunikacji interpersonalnej, emocjonalności, płciowości i potrzeb człowieka prowadzone w świetle wartości chrześcijańskich; należy uwzględnić również tematykę przeżywania samotności i potrzeby bliskości (288)

		• umiejętność panowania nad sobą (287, 297) • adoptowanie się w całej wspólnotie seminaryjnej (266)	
	PRACA NAD SOBĄ	• systematyczna i pogłębiona praca nad własną osobowością i własnym charakterem w harmonii ze wzrostem duchowym (człowieczeństwo kształtowane w świetle Ewangelii) (283, 286, 297) • pielęgnowanie zaufania w relacjach i roli autorytetu w pracy nad sobą • kształtowanie postawy stałej współpracy z łaską Bożą (282) • nabywanie cnót ludzkich, które istotnie wpływają na posługę prezbiterów, takich jak roztropność, wstrzeźliwość, męstwo, sprawiedliwość, cierpliwość, pracowitość, prawdomówność (290, 297)	• regulamin dostosowany do etapu formacji, ukierunkowany na kształtowanie indywidualnej odpowiedzialności za integralny rozwój (178-179) • kształtowanie osobistego rytmu życia (w ramach regulaminu), także w czasie poza seminarium • prowadzenie dziennika rozwoju i pracy nad sobą • lektury adekwatne do zaplanowanej pracy nad sobą • podjęcie ascezy życia codziennego • korzystanie z towarzyszenia psychologicznego w celu scalenia podstawowych aspektów osobowościowych* (RFIS 63)
	ZDROWIE	• troska o zdrowie fizyczne (286, 297) • widoczny progres w wychodzeniu ze skutków ewentualnych wcześniejszych uzależnień i złych nawyków (289)	• systematyczna aktywność sportowa • planowanie twórczego odpoczynku w wymiarze osobistym i wspólnotowym • dbanie o zdrowy sen • badania okresowe
	KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII	• nabywanie umiejętności dobrego korzystania z nowych technologii z troską o wolność w odniesieniu do nich (295)	• świadome planowanie wykorzystania czasu • podjęcie ascezy związanej z odpowiedzialnym korzystaniem z telefonu, komputera, itp. • warsztaty • panel dyskusyjny (lub inna inicjatywa seminarzystów) na temat korzystania z technologii w kontekście trudności emocjonalnych i relacyjnych

ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSZTUSA			
FORMACJA DUCHOWA		CEL OGÓLNY: Osobowa, pogłębiona więź seminarzysty z Jezusem Chrystusem (285, 295) CELE SZCZEGÓŁOWE: - widoczne przejawy odważnej i konsekwentnej wiary (53, 90, 167, 282, 295, 349) - zaangażowanie w budowanie relacji z Jezusem Chrystusem (283) - wykazywanie chrześcijańskiego stylu myślenia i wartościowania (282-283, 285, 295; RFIS 62) - docenienie i wybór celibatu	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	RELACJA Z JEZUSEM CHRYSZTUSEM	- widoczna osobowa więź z Jezusem Chrystusem, wyrażająca się w coraz większej bliskości z Nim, w przyjmowaniu Jego sposobu myślenia i wartościowania oraz w gotowości stawiania się ewangelizatorem, misjonarzem (285, 295, 299) - rozważanie misterium Wcielenia i Paschy Pana, aby upodabniać się do Chrystusa wcielonego, ukrzyżowanego i zmarłych wstałego (53, 77) - widoczna postawa zaparcia się siebie i opuszczenia wszystkiego ze względu na Chrystusa i Ewangelię (282) - przejście od subiektywnej i idealistycznej wizji drogi wiary do postawy ewangelicznej i realistycznej (255, 284-285)	- ponawianie decyzji podążania za Chrystusem (57) - rekolekcje inicjujące etap (256) - nauczanie kerygmatyczne (homilie, katechezy, wprowadzenia w modlitwę) (53, 104, 295) - kierownictwo duchowe (przynajmniej co dwa tygodnie) i regularne korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania (97, 180, 201) - wybór trudnych zadań we wspólnocie – gotowość do miłości hojnej (297)
	MODLITWA I ŻYCIE DUCHOWE	- troska o życie wewnętrzne poddawane kryteriom rozeznawania duchowego (282, 283) - codzienne rozważanie słowa Bożego, także podczas pobytu poza seminarium (283, 285) - częsta modlitwa osobista, między innymi przed Najświętszym Sakramentem (283, 285) - pogłębione rozumienie liturgii (tak, aby codzienne życie stawało się liturgią) i aktywny udział w liturgicznym życiu wspólnotowym (283) - rozeznanie przyczyn połówiczności i kompromisów w życiu wiary (295) - rezygnacja ze wszystkiego, do czego jest przywiązane serce kandydata i w czym szuka ono zabezpieczenia (295) - wchodzenie w paschalny styl życia, według logiki krzyża Chrystusa (77, 295)	- konferencje wprowadzające w rozeznawanie duchowe - indywidualne lectio słowa Bożego (w oparciu o odpowiednie pomoce biblijne) zakończone wspólnotowym dzieleniem - medytacja słowa Bożego i adoracja Najświętszego Sakramentu (283, 285) - spotkania w grupach dzielenia się słowem Bożym poprowadzone wprowadzeniami do osobistej modlitwy i refleksji (88, 164, 179, 264, 285; RFIS 62) - praktykowanie jałmużny (296) - świadeństwo, modlitwa wstawiennicza i nauczanie doświadczonych osób i wspólnot (RFIS 63-65)

		• właściwe i szczerze nabożeństwo do Matki Bożej (290) • pielęgnowanie tajemnicy świętych obcowania – pogłębionej komunii ze świętymi (290)	
	ROZEEZNAWANIE POWOŁANIA I DECYZJE POWOŁANIOWE	• realistyczne (zobiektywizowane) poznanie osobistych motywacji wyboru drogi ku kapłaństwu i umiejętność ich wyrażania (284) • szczerze rozeznawanie z formatorami seminaryjnymi wątpliwości, wahań i trudności, w kontekście decyzji o drodze powołania (284) • na końcu etapu sporządzenie na piśmie dobrowolnej, osobistej i odpowiednio umotywowanej prośby do biskupa o włączenie do grona kandydatów do święceń (299)	• systematyczna i podejmowana w wolności praca z formatorami (284) • poznawanie bogactwa darów i charyzmatów w Kościele oraz różnych dróg realizacji osobistego powołania
	CZYSTOŚĆ I CELIBAT	• pogłębienie zagadnień związanych z płciowością i seksualnością człowieka (288) • uczenie się przeżywania samotności (288) • dojrzałe radzenie sobie z potrzebą bliskości (288) • osiągnięcie wewnętrznej wolności od przywiązania się do osób (297) • troska o odpowiednie i przejrzyste granice w relacjach (287) • wewnętrzne docenienie rad ewangelicznych (288, 296) • rozumienie natury celibatu w Kościele (288, 296)	• warsztaty ukierunkowane na dojrzałość afektywną (81-82, 288) • rozmowy formacyjne • praca nad asertywnością (287) • konferencje na temat celibatu na bazie nauczania Kościoła • wybór celibatu przed kandydaturą

FORMACJA INTELEKTUALNA	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSYTA		
		CEL OGÓLNY: Zdobywanie wiedzy i umiejętności filozoficzno-humanistycznych potrzebnych do osobistego rozwoju, studiowania teologii i stawania się uczniem-misjonarzem Chrystusa (291, 425-435)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA	- nabywanie wiedzy o rozwoju człowieka w różnych aspektach - rozumienie siebie i świata w perspektywie osobistej pracy nad kształtowaniem osobowości (400, 405) - poznanie fundamentalnych zagadnień i pytań obecnych we współczesnym świecie (605) - nabycie odpowiedniej wiedzy filozoficznej koniecznej do studiowania teologii (291, 425, 435) - umiejętność dostrzegania relacji zachodzących pomiędzy wiarą i rozumem, teologią i innymi naukami (425, 427, 429, 430) - zrozumienie natury teologii (484) - zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu nauk biblijnych (kontekst historyczny i kulturowy) (486) - znajomość języków obcych starożytnych i współczesnych, niezbędnych do studiowania teologii i do podjęcia posługi w Kościele (404)	- studia filozoficzno-humanistyczne realizowane ściśle według programu <i>Ratio studiorum</i> (291-293, 404-405, 425-461, RFIS 66) - studium własne i zajęcia bazujące na czynnym zaangażowaniu studenta, np. debata oxfordzka na wybrany temat, przygotowana i przeprowadzona przez seminarzystów (79, 398, 405, 407, 409, 413, 416-417, 421) - diagnoza własnych potrzeb edukacyjnych i projektowanie ścieżki rozwoju - pielęgnowanie indywidualnych zainteresowań, zwłaszcza z obszaru ducha, idei i wartości bliskich powołaniu kapłańskiemu (79, 430) - warsztaty kształtujące umiejętność uczenia się - udział w kołach naukowych - poznanie instytucji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, terapeutycznych, kulturalnych, pomocowych i pastoralno-charytatywnych w kontekście ogólnego rozwoju człowieka (605) - uczestnictwo w kulturze, przede wszystkim w jej wysokich artystycznych formach (422)
	UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	- zdobywanie umiejętności zadawania pytań i szukania odpowiedzi (293, 432, 426) - rozwijanie zdolności integralnego rozumienia sensu pytań, połączona z odróżnianiem elementów istotnych od zmiennej szaty językowej (293, 435) - uczenie się samodzielnego myślenia i systematycznej pracy, także o charakterze samokształceniowym (79, 291, 425) - nabywanie gotowości do krytycznej oceny odbieranych treści - uczenie się aspektowości ludzkiego poznania i mądrego wybierania spośród wielości możliwych rozwiązań (292) - widoczne zainteresowanie wielowiekowym dziedzictwem intelektualnym Kościoła (293)	

		• zdolność do formułowania chrześcijańskiego światopoglądu w odniesieniu do filozofii Boga, filozofii człowieka, filozofii religii, etyki i bioetyki oraz filozofii kultury (448, 450, 452, 454, 456) • rozwijanie umiejętności prezentowania antropologii chrześcijańskiej oraz umiejętności włączenia się do dyskusji intelektualnej w społeczeństwie zagrożonym relatywizmem i wpływami ideologii (291, 293, 426, 430, 431, 450) • otwieranie się na dialog z drugim człowiekiem, poszanowanie osób myślących inaczej i uczenie się współpracy z nimi (292, 431, 435) • umiejętność krytycznego podejścia do zagadnień współczesnej filozofii społecznej i politycznej w relacji do nauczania Kościoła (458)	

FORMACJA PASTORALNA	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSZTUSA		
		CEL OGÓLNY: Odpowiedzialna decyzja kandydowania do święceń (296, 298-299, 315; RFIS 62, 67)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA PASTORALNA	• nabywanie właściwego obrazu Kościoła • poznawanie współczesnego kontekstu egzystencjalnego człowieka oraz trendów panujących w kulturze (292, 434) • poznawanie różnorodności działań Kościoła: duszpasterskich, ewangelizacyjnych, społecznych, charytatywnych itd. (294) • przygotowanie do praktyk duszpasterskich (294)	• wykłady i spotkania • ćwiczenia • poznanie sytuacji Kościoła lokalnego poprzez doświadczenia zaplanowane przed formatorów • dyskusyjny klub filmowy
	UMIEJĘTNOŚCI	• zdolność do dojrzałej współpracy z innymi w wolności od uprzedzeń i z poszanowaniem różnorodności (289, 292) • podejmowanie odpowiedzialności za Kościół lokalny – nabywanie umiejętności dojrzałego i autentycznego uczestnictwa w grupach i ruchach formacyjnych (294) • umiejętność ewangelizowania z wykorzystaniem współczesnych środków techniki (294)	• praktyki duszpasterskie (294) • warsztaty medialne (294) • spotkania ze wspólnotami obecnymi w Kościele
	MIŁOŚĆ PASTORALNA	• widoczna postawa troski o innych (296) • gotowość do hojnej i ofiarnej miłości (297) • zaangażowanie w dzieła charytatywne Kościoła (294)	• rachunek sumienia i kierownictwo duchowe • zaangażowanie się w wolontariat • systematyczna jałmużna (296)

FORMACJA WSPÓLNOTOWA	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSZTUSA		
		CEL OGÓLNY: Uczenie się życia we wspólnocie Kościoła (283, 289-290) CELE SZCZEGÓŁOWE: • podejmowanie rozumnych i odpowiedzialnych działań w relacjach międzyludzkich • osiągnięcie pozytywnych, względnie trwałych zmian w zachowaniu i postawach wobec innych osób	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	POZNANIE	• poznawanie własnego sposobu wchodzenia w relacje i zachowań wobec innych osób (287) • poznanie niewłaściwych postaw i skłonności w odniesieniu do wspólnoty (284) • uznanie i korekta mechanizmów obronnych (284) • nabywanie realistycznego i ewangelicznego spojrzenia na życie we wspólnocie (284)	• współpraca z wychowawcami (171) • spotkania w grupach dzielenia się doświadczeniami i treściami tygodnia (164-166) • indywidualne wsparcie psychologiczne (271)*
	POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI	• uczenie się bycia sobą w relacjach międzyludzkich • życie w prawdzie • otwartość na upomnienie, przebaczenie i pojednanie przyjęte i ofiarowane (297) • uczenie się dojrzałej komunikacji we wspólnocie (286) • podejmowanie odpowiedzialności za osoby i wspólnotę seminaryjną w relacji dorosły-dorosły (93, 164, 179, 289-290) • umiejętność budowania relacji odpowiednich do stanu życia (289) • umiejętność współpracy z innymi (289) • przepracowanie odniesień do autorytetu i nabywanie ducha posłuszeństwa wobec przełożonych kościelnych (301) • przyjmowanie zasad życia wspólnotowego i społecznego (71, 289, 294, 297) • uczenie się udziału w dobrach materialnych (290) • hojność i ofiarność w relacjach (297) • <i>sentire cum Ecclesia</i> wobec bieżących wydarzeń w Kościele i świecie • umiłowanie Kościoła	• podejmowanie zadań i funkcji we wspólnocie • warsztaty i treści dotyczące komunikacji międzyludzkiej (76, 287) • udział w wydarzeniach społecznych, obywatelskich, patriotycznych, kulturalnych itd. • wyjazdy integracyjne • ewaluacja wspólnotowa pod kierunkiem odpowiednio przygotowanej osoby prowadzącej (178-179)

FORMACJA MISYJNA	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSYTA		
		CEL OGÓLNY: Zdobycie podstawowej wiedzy, doświadczeń, umiejętności i postaw ważnych dla formacji misyjnej	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA, DOŚWIADCZENIA, UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	• poznanie różnorodności ewangelizacyjnych działań Kościoła (294) • poznanie dzieł misyjnych na terenie własnej diecezji (285, 290) • nabywanie odpowiedzialności za misję Kościoła	• praktyki duszpasterskie, np. ewangelizacyjne (294) • udział w propozycjach Dzieła Misyjnego Kościoła (czuwania modlitewne, koła misyjne itd.) • zaangażowanie w Tydzień Misyjny • lektury i filmy o tematyce misyjnej

ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA

Uwaga:

Wskazane jest, aby wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym oraz tematy wspomagające realizację programu komunikować grupom rocznikowym w poniższej kolejności. Treści etapu powinny być podejmowane przez seminarzystów również w ramach osobistej lektury, poprzez wymianę doświadczeń we wspólnocie i w indywidualnym towarzyszeniu.

Wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym	Tematy wspomagające realizację programu
1. Jezus Chrystus otwiera nowe perspektywy w życiu człowieka – dar «innego widzenia» (Mk 7,31-37; 8,22-26) 2. Jezus Chrystus jedynym ratunkiem dla człowieka doświadczającego śmierci (Mk 8,27-30) 3. Jezus Chrystus wtajemnicza uczniów w naturę swojej misji – krzyż jako element <i>drogi Jezusa</i> (Mk 8,31-32a) 4. Jezus Chrystus napotyka opór uczniów wobec tajemnicy odrzucenia i śmierci – konfrontacja z perspektywą krzyża (Mk 8,32b-33; Łk 9,51-56) 5. Jezus Chrystus określa warunki pójścia za Nim – konieczność wolności od siebie (Mk 8,34-38) 6. Jezus Chrystus pozwala uczniom doświadczyć Jego mocy i chwały – kontemplacja znaków mocy Bożej w osobistej historii i w dziejach Kościoła (Mk 9,2-13) 7. Jezus Chrystus oczyszcza uczniów z chęci zbawiania świata «po swojemu» (Mk 8,14-29) 8. Jezus Chrystus wyraża gotowość wydania swojego życia «w ręce ludzi» dla zbawienia świata – oczyszczanie wizji <i>drogi ucznia Jezusa</i> (Mk 8,30-32) 9. Jezus Chrystus odślania tożsamość uczniów, która wyraża się w naśladowaniu Mistrza w służbie oraz w miłości «aż do zajęcia ostatniego miejsca» (Mk 8,33-37; 10,35-45) 10. Jezus Chrystus otwiera uczniów na współpracę z ludźmi «dobrej woli» w dziele zbawienia świata – jedność w różnorodności (Mk 9,38-41) 11. Jezus Chrystus wobec zgorszeń i nadużyć – konfrontacja z osobistą grzesznością w relacji do nauczania Jezusa i Kościoła (Mk 9,42-50) 12. Miłość Boga i bliźnich jako zasada życia uczniów Jezusa (Łk 10,25-29) 13. Jezus Chrystus uczy wrażliwej i ofiarnej miłości – Kościół jako «szpital polowy» (Łk 10,30-37) 14. Jezus Chrystus w domu Marii, Marty i Łazarza – poszukiwanie równowagi pomiędzy aktywnością zewnętrzną a życiem wewnętrznym (Łk 10,38-42)	1. Specyfika etapu stawania się uczniem Jezusa Chrystusa 2. Znaczenie studiów filozoficzno-humanistycznych w formacji ucznia 3. Reguły rozeznawania duchowego (w kontekście etapu) 4. Pocieszenia i strapienia duchowe 5. Dobra (światła) prawdziwe i pozorne 6. Codzienne decyzje a wybór Jezusa Chrystusa 7. Oczyszczanie wizji <i>drogi ucznia Jezusa</i> 8. Bogactwa i opór serca jako blokady w pójściu za Jezusem 9. Pokusy demona: uwodzenie przez idole świata, poszukiwanie zabezpieczeń życiowych i zgorszenie krzyżem 10. Rozeznawanie i akceptacja osobistego krzyża 11. Poznawanie mocy i chwały Jezusa w doświadczeniu krzyża 12. Krzyż jako środek do wolności wewnętrznej 13. Przyczyny kryzysów i potrzeba dojrzałych decyzji wyboru Jezusa Chrystusa 14. Walka duchowa 15. Nawracanie się jako warunek dojrzwania 16. Zaangażowanie całego siebie w więź z Chrystusem Panem 17. Synowska relacja do Najświętszej Maryi Panny 18. Relacje ze świętymi, którzy są w chwale nieba 19. Uczenie się relacji braterskich w Kościele 20. Przyjmowanie zasad i norm życia wspólnotowego 21. Maluczy we wspólnocie (słabi, zagubieni, gorszyście) 22. Grzechy we wspólnocie (społeczny wymiar grzechu) 23. Braterskie upomnienie, wyznanie grzechów i pojednanie 24. Ucieczki w usprawiedliwianie się 25. Ochrona przed krzywdzicielami i prześladowcami 26. Budowanie umiejętności w relacji dorosły-dorosły 27. Ewangeliczna doskonałość jako łaska i relacja z Ojcem

15. Jezus Chrystus daje uczniom wzór dobrej modlitwy – kontemplacja modlitwy «Ojcze nasz» (Łk 11,1-4; Mt 6,9-13) 16. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do wytrwałej modlitwy (Łk 11,5-13) 17. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do spójności pomiędzy wiarą i życiem (Łk 11,37-44) 18. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do radykalizmu i autentyczności (Łk 11,38-54) 19. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do męstwa w przeciwnościach (Łk 12,1-12) 20. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do wolności od przywiązania do dóbr doczesnych (Łk 12,13-21; Mk 10,17-22) 21. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do zdania się w życiu na Bożą Opatrzność (Łk 12,22-31) 22. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do gromadzenia sobie skarbów w niebie (Łk 12,32-34) 23. Jezus Chrystus nie przyszedł do świętych, ale do zagubionych i zniewolonych – konfrontacja z perspektywą misji wśród ludzi niewierzących (Łk 15,1-10) 24. Jezus Chrystus objawia darmowe miłosierdzie Boga – konfrontacja z perspektywą bycia misjonarzem miłosierdzia (Łk 15,11-32) 25. Jezus Chrystus uczy posługiwania się dobrami doczesnymi dla miłości i ewangelizacji (Łk 16,1-15; Mk 10,23-27) 26. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do życia według logiki błogosławieństw (Mt 5,1-12) 27. Jezus Chrystus wskazuje na przebaczenie jako narzędzie budowania wspólnoty Kościoła (Mt 5,21-26; 5,38-42; 5,43-48; 18,21-22) 28. Jezus Chrystus wskazuje na konieczność dążenia do czystości w sferze uczuciowej i seksualnej – konfrontacja z nauczaniem Jezusa w kontekście wyboru życia w celibacie (Mt 5,27-32) 29. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do wyboru Ewangelii jako wąskiej drogi prowadzącej do życia (Mt 7,13-27) 30. Maryja jako typ ucznia Jezusa (Łk 1,26-38; 2,8-19; 2,51b-52; J 2,1-12)	28. Indywidualne doświadczenie ojcostwa i macierzyństwa 29. Istotne ślady mentalne z dzieciństwa 30. Odkrywanie własnej tożsamości w spojrzeniu Boga 31. Modlitwa Pańska jako pomoc, by żyć w synowskim powierzeniu się ojcostwu Boga 32. Spotkanie z Panem w historii życia jako cel słuchania słowa Bożego 33. Znaczenie jakości i umiejętności słuchania 34. Niebezpieczeństwa intelektualizmu, idealizmu i moralizmu 35. Życie w rytmie słowa Bożego (<i>lectio divina</i>) 36. Liturgia Godzin jako szkoła modlitwy 37. Eucharystia, która rozwija miłosny i wolny dar z siebie dla Kościoła 38. Stawanie się uczniem-misjonarzem – duch służby i praktyki duszpasterskie 39. Rozwój cnót w formacji kapłańskiej 40. Praca nad osobowością i charakterem 41. Praktyka rad ewangelicznych 42. Wybór życia w celibacie kapłańskim 43. Rozeznawanie predyspozycji do bycia prezbiterem 44. Integralne weryfikacje w formacji seminaryjnej

---

ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA

CYKL TRZYLETNI

OPIS DLA FORMATORÓW

ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA

CYKL TRZYLETNI OPIS DLA FORMATORÓW

ZASADNICZE CELE ETAPU

- 1) udział seminarzysty w doświadczeniu Dwunastu, by jako świadek i apostoł Jezusa przejął i niósł w świat to, co On sam przeżył, a co udziela w Duchu Świętym (33, 38, 304),
- 2) kształtowanie własnej tożsamości: przyjacielska relacja ucznia-misjonarza z Chrystusem zmierzająca do upodabniania się do Niego jako Głowy, Sługi, Pasterza i Oblubieńca Kościoła, aby z Nim zjednoczony wydawał swoje życie za braci i siostry, troszczył się o nich, a także szukał zagubionych (300, 303; por. 67-68, 350; RFIS 68),
- 3) wprowadzenie harmonijnego i owocnego oddziaływania pomiędzy dojrzewaniem ludzkim, drogą duchową, życiem we wspólnocie, studium teologii i posługami (300, 314; por. 56, 254, 348; RFIS 70).

ISTOTNE PODETAPY

- 1) włączenie do grona kandydatów do święceń (zalecane na początku tego etapu (298-299; RFIS 67),
- 2) przyjęcie stroju duchownego,
- 3) posługa lektoratu (313-315, 316-317, 332-339; RFIS 72),
- 4) posługa akolitu (313-315, 316, 318, 332-339; RFIS 72).

OGÓLNE ZADANIA FORMATORÓW

- 1) kontynuacja linii pedagogicznych etapu uczniowskiego (70, 254-255),
- 2) przygotowanie i realizacja programu etapu upodabniania się do Chrystusa (103-111, 176-177, 256); łączenie go z programem studiów, seminaryjnym terminarzem, regulaminem seminarium i najważniejszymi wydarzeniami życia diecezji,
- 3) bieżąca (monitorująca), roczna i etapowa (całościowa) ewaluacja realizacji celów formacyjnych (według RISP 110-111 oraz założeń typicznego programu formacyjnego),
- 4) kanoniczne skrutynia (według RISP 332-339 oraz założeń typicznego programu formacyjnego).

OGÓLNE ZADANIA SEMINARZYSTÓW

- 1) podążanie za Chrystusem jako Panem z wewnętrzną wolnością i konsekwencją wiary (14, 164, 282),
- 2) podejmowanie trudu i odpowiedzialności za własną formację w każdym jej wymiarze (58-60, 87, 200),
- 3) wykorzystanie środków i metod formacji adekwatnie do jej etapu (56, 85-102),
- 4) korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania oraz z kierownictwa duchowego, mniej więcej co dwa tygodnie (94-97, 201).

FORMACJA LUDZKA	ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA		
		CEL OGÓLNY: Kształtowanie własnej tożsamości: „kim jestem i dla kogo jestem” (300, 317-318) CELE SZCZEGÓŁOWE: • głęboki wgląd w siebie połączony z rozwijaniem własnych zasobów i dokładnym rozeznaniem symptomów niedojrzałości ludzkiej (305, 307, 351) • dojrzałość ludzka zintegrowana z innymi wymiarami życia seminarzysty (56, 66, 254, 300, 314, 348; RFIS 702)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY) * PODEJMOWANE W RAZIE POTRZEBY
	POZNANIE SIEBIE	• poznawanie siebie w świetle słowa Bożego (305) • codzienna troska o życie w prawdzie (58,77) • zachowanie przejrzystości w relacjach z formatorami (305) • docenianie postaw pokory, skromności i wewnętrznej czystości (307, 314, 315)	• regularny i otwarty kontakt z formatorami • asceza podejmowana w konsultacji z formatorami • podejmowanie obowiązków wobec wspólnoty • sympozjum przygotowane przez seminarzystów, np. na temat kształtowania dojrzałej tożsamości i realizacji męskich wzorców (ojca, syna, brata)
	DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNA	• praca nad dojrzałością i stabilnością w sferze emocjonalnej i seksualnej (307) • uczenie się koncentracji na tym, co wewnętrzne i duchowe (58, 77) • kształtowanie predyspozycji sprzyjających bliskim relacjom z ludźmi na płaszczyźnie duszpasterskiej (300, 306) • uczenie się przeżywania trudności bez szukania niewłaściwej kompensacji (302, 307) • uczenie się i przyjmowanie tajemnicy krzyża w odniesieniu do codziennych obowiązków, osobistych słabości, cierpienia, kryzysów i przeciwności (302) • rezygnacja z klerykalizmu i chęci dominacji nad innymi (300, 306) • osiągnięcie dużej dojrzałości w relacjach braterskich z innymi seminarzystami (306) • odpowiedzialne podejście do dobra wspólnego (306)	• poznawanie własnych ucieczek i przywiązań emocjonalnych (w kierownictwie duchowym oraz w ewentualnym wsparciu psychoterapeutycznym) (58) • świadoma rewizja dotychczasowych relacji z innymi w celu osiągnięcia pełnej wolności emocjonalnej (66, 161, 306) • korekta sposobów radzenia sobie z niepowodzeniami oraz trudnościami duszpasterskimi (57) • kształtowanie postaw wobec różnych kategorii osób: dzieci, młodzieży i dorosłych

	PRACA NAD SOBĄ	• widoczne osobiste zaangażowanie we własną formację (314) • osiągnięcie odpowiednio wysokiego poziomu etyki pracy osobistej (302, 303, 310) • rozwijanie cnót kardynalnych i teologalnych oraz widoczne ukierunkowanie na życie według rad ewangelicznych (83-84, 305) • dojrzałe i autentyczne poddawanie się autorytetowi Kościoła oraz przyjmowanie uwag od innych ludzi (303, 305) • kształtowanie umiejętności odpowiedniego oceniania problemów, ustalania priorytetów duszpasterskich oraz wyboru adekwatnych rozwiązań (311)	• współtworzenie projektu pracy nad sobą • indywidualne wsparcie psychologiczne (114)* • codzienna ocena sumienności w pracy własnej oraz ocena wykorzystania czasu • dzielenie się w małej grupie
	ZDROWIE	• podejmowanie zrównoważonego stylu życia (modlitwy, pracy, wypoczynku) (307) • nabywanie umiejętności odpowiedzialnego i dojrzałego funkcjonowania w aktualnym kontekście kulturowym (307) • odpowiednia stabilność psychiczna (307)	• konsultacje i badania lekarskie (76) • aktywność fizyczna • superwizja rytmu dnia
	KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII	• posiadanie dobrych, utrwalonych nawyków związanych z korzystaniem z technologii, gwarantujących zdrowie fizyczne i psychiczne własne i innych, wolność wewnętrzną, a przy tym pozwalających nawiązać dialog ze współczesną kulturą (305, 307, 312)	• superwizja • ewangelizacja w mediach (np. seminaryjnych)

FORMACJA DUCHOWA	ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA		
		CEL OGÓLNY: Upodabnianie się do Chrystusa Sługi, Głowy, Oblubieńca i Pasterza Kościoła (67-68, 300, 303, 350; RFIS 68) CELE SZCZEGÓŁOWE: • wejście w doświadczenie Dwunastu (304) • zakorzenianie się w fizjonomii Dobrego Pasterza, wyrażone w przejmowaniu Jego mentalności, postaw i uczuć; unikanie funkcjonalizmu (53, 302-303, 349; RFIS 69) • definitywny wybór życia w celibacie (307, 315)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	RELACJA Z JEZUSEM CHRYSTUSEM	• trwanie w osobowej i przyjacielskiej relacji z Ojcem (300, 304) • przyjmowanie Chrystusa obecnego w Eucharystii, w Kościele i w poszczególnych osobach (318) • wolne i ufne posłuszeństwo wobec Jezusa Chrystusa w różnych sferach i okolicznościach życia (301) • upodabnianie się do Chrystusa Sługi i Pasterza (55, 74, 303)	• sakrament pokuty i pojednania oraz kierownictwo duchowe • codzienne zaangażowanie w celebrację Eucharystii (304) • codzienna adoracja Najświętszego Sakramentu (304) • dostrzeganie obecności Jezusa Chrystusa w codziennym życiu (164, 304) • rekolekcje wprowadzające w etap (256)
	MODLITWA I ŻYCIE DUCHOWE	• staranie się o uległość Duchowi Świętemu mając za cel <i>docibilitas</i> (305) • częste poddawanie się oddziaływaniu słowa Bożego jako sprawcy dynamiki życia i formacji (życie w rytmie słowa Bożego) (88, 317) • pogłębione życie eucharystyczne (przygotowanie – celebrowanie – dziękczynienie – trwanie) • pielęgnowanie stylu życia zgodnego z tożsamością chrześcijańską (306) • przeżywanie codziennego krzyża w świetle wiary paschalnej (167, 302, 318) • kontemplacja i naśladowanie Matki Bożej (306)	• codzienne życie słowem Bożego, np. w formie <i>lectio divina</i> (88, 304) • animacja grup dzielenia się słowem Bożym (317) • sprawowanie Liturgii Godzin i celebracja roku liturgicznego (305) • kontemplacja życia jako miejsca spotkania Boga z ludźmi (318) • podjęcie osobistych zobowiązań wobec Matki Bożej i pielgrzymka do sanktuarium maryjnego (306)
	ROZESZNAWANIE POWOŁANIA I DECYZJE POWOŁANIOWE	• oczyszczenie motywacji związanych z powołaniem – rezygnacja z egoistycznych korzyści (301, 303, 306) • budowanie tożsamości prezbitera (306) • akceptacja i pogłębienie duchowości prezbitera diecezjalnego (300)	• rozeznavanie powołaniowe we wspólnocie formacyjnej • weryfikacja wniosków z praktyk pastoralnych (310) • włączanie się w życie Kościoła powszechnego i lokalnego • kontakt z biskupem i innymi prezbiterami oraz kształtowanie bliskich i pasterskich relacji z ludźmi (300, 301, 305, 350; RFIS 71)

	CZYSTOŚĆ I CELIBAT	• widoczna dojrzałość i stabilność w sferze emocjonalnej i seksualnej (307) • właściwe przeżywanie i kształtowanie przestrzeni samotności (307) • poznanie nauczania Kościoła na temat seksualności (312) • osiągnięcie stabilności w przeżywaniu tożsamości męczyzny (307) • umiejętne budowanie dojrzałych i odpowiedzialnych relacji z kobietami (307) • nabywanie kompetencji do pracy wychowawczej wśród osób małoletnich i bezradnych (312)	• lektura nauczania Kościoła o celibacie kapłańskim (307) • świadectwa osób żyjących w celibacie • duchowe i psychiczne przygotowanie do życia i relacji właściwych dla celibatariusza (307) • warsztaty dotyczące kształtowania męskiej tożsamości, budowania dojrzałych relacji z kobietami oraz integrowania sfery seksualnej (47, 76, 81, 307) • zewnętrzna (obiektywna) weryfikacja zdatności i decyzji do życia w celibacie (315)

FORMACJA INTELEKTUALNA	ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA		
		CEL OGÓLNY: Zdobywanie organicznej i życiowej syntezy wiary chrześcijańskiej (308)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA	- nabywanie odpowiedniej wiedzy teologicznej w oparciu o studium Pisma świętego i Tradycji (308) - rozumienie niezbędnych zagadnień z zakresu prawa kano-nicznego (568-571) - rozumienie działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła w kontekście fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji (309) - poznanie nauczania Kościoła na temat zagrożeń integralnego rozwoju człowieka, np. osób małoletnich i bezradnych (312)	- studia teologiczne realizowane według programu <i>Ratio studiorum</i> jako inicjacja w doświadczenia wiary i nauka o prawdach wiary (308, 405, 462-604) - studium własne i formy zajęć bazujące na czynnym zaangażowaniu studenta (398, 405, 407, 409, 413, 416-417, 421) - diagnoza własnych potrzeb edukacyjnych i projektowanie ścieżki rozwoju - pielęgnowanie indywidualnych zainteresowań, zwłaszcza z obszaru duchowości, idei i wartości bliskich powołaniu kapłańskiemu (430)
	UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	- utrwalenie nawyku zgłębiania słowa Bożego (317) - poszukiwanie i odnajdywanie prawdy o Bogu poprzez stałe studium teologii (308) - wykorzystanie w życiu nabytej syntezy wiary chrześcijańskiej (308) - uczenie się misterium Kościoła z wewnętrznym zaangażowa-niem (306)	- semestralne weryfikacje - ukończenie studiów filozoficzno-teologicznych (313, 353) - przygotowanie i obrona pracy magisterskiej

FORMACJA PASTORALNA

ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSZTUSA		
	CEL OGÓLNY: Kształtowanie bliskich i pasterskich relacji z ludźmi jako przejawu miłości Boga do człowieka (300)	
	ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
WIEDZA PASTORALNA	• pogłębiona znajomość eklezjologii i zasad pasterskiego postępowania (306) • rozumienie natury stowarzyszeń i grup w diecezji (310, 311) • znajomość aktualnych form rozwiązywania problemów pastoralnych (311) • poznanie pragmatyki pracy w diecezji (311) • nabycie odpowiedniego zakresu wiedzy z psychologii rozwojowej (312)	• wykłady, ćwiczenia i spotkania (308-309, 462-605) • lektura czasopism wydawanych w diecezji
UMIEJĘTNOŚCI	• nabywanie wrażliwości i odpowiedzialności pasterskiej (311) • budowanie więzi z biskupem i prezbiterami w wierze, wolności i posłuszeństwie (300, 301, 305, 314) • odrzucenie mentalności klerykalnej (306) • stawianie się dojrzałym kierownikiem i przewodnikiem grup (311) • nabywanie umiejętności współpracy ze świeckimi, osobami konsekrowanymi i diakonami stałymi (311) • nabywanie umiejętności potrzebnych do pracy duszpasterskiej wśród dzieci i młodzieży (312) • nabywanie umiejętności rozpoznawania, przyjmowania, rozumienia i pomocy wobec osób skrzywdzonych, w traumie lub w żałobie (312)	• praktyki duszpasterskie (98-100, 294, 309-310) • dobrowolne włączanie się w działania duszpasterskie w diecezji i poza nią (310, 311) • warsztaty słuchania i prowadzenia rozmowy duszpasterskiej • poznanie typowych zasad funkcjonowania i organizacji grup • prowadzenie dziennika praktyk i systematyczna ewaluacja doświadczeń pastoralnych (101-102) • szkolenia z umiejętności wsparcia i interwencji w kryzysie (312) • szkolenia z zakresu pomocy osobom poszkodowanym wskutek wykorzystania seksualnego, psychicznego i nadużycia władzy (312)
MIŁOŚĆ PASTORALNA	• naśladowanie Boga, który kocha każdego człowieka (300) • ofiarna i bezinteresowna troska o lud Boży (303) • świadome tworzenie wizerunku Kościoła, w trosce o dobro osób i dzieł (303, 306, 307) • odpowiedzialne wspieranie osób słabych i zranionych (310, 312)	• zaangażowanie we własną formację (314) • podejmowanie służby w Kościele

FORMACJA WSPÓLNOTOWA	ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA		
		CEL OGÓLNY: Stała i rzetelna praca nad relacjami międzyludzkimi (306)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	POZNANIE	- rozumienie procesów obecnych w codziennym życiu wspólnoty (306) - poznanie i urealnienie własnych oczekiwań wobec osób i wspólnot (306) - oczyszczenie motywacji życia w Kościele (303)	- konferencje, warsztaty i ćwiczenia (309) - ewaluacja wspólnotowa pod kierunkiem odpowiednio przygotowanej osoby prowadzącej (178-179)
	POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI	- zdobywanie integralności duchowej, emocjonalnej i seksualnej (307) - otwieranie się na wspólnoty kościelne i środowiska świeckie (310) - budowanie umiejętności życia w bliskich relacjach duszpasterskich (300) - przejawianie ofiarności i bezinteresowności wobec innych (303) - rezygnacja z pragnienia dominacji nad innymi (306) - budowanie dojrzałych relacji z kobietami (307) - uczenie się pracy zespołowej (311, 312) - nabywanie kompetencji i umiejętności społecznych (312) - wykształcenie dobrych praktyk i nawyków w relacjach z osobami małoletnimi, słabymi i bezradnymi (312)	- warsztaty ukierunkowane na dowartościowanie drugiego człowieka - włączanie się w kształtowanie życia wspólnotowego; wzajemne wspieranie się i respektowanie zasad wspólnotowych (104, 164, 179, 306) - regularne spotkania we wspólnocie seminaryjnej podejmowane w celu szczerej komunikacji, rewizji życia i planowania wspólnotowego (93, 165, 179) - praktyki duszpasterskie (310, 311) - warsztaty psychologiczne (307)

FORMACJA MISYJNA	ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA		
		CEL OGÓLNY: Gotowość do wydania życia dla zbawienia i uświęcenia innych ludzi (77, 300, 350)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA, DOŚWIADCZENIA, UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	• nabywanie cech apostoła Jezusa (317) • zdobywanie praktycznej zdolności do udziału w misji ewangelizacyjnej (72, 304, 310, 317)	• praktyki duszpasterskie i udział w działaniach ewangelizacyjnych (294, 304, 310) • przygotowanie i głoszenie katechez kerygmatycznych • posługa ewangelizacyjna wobec młodzieży: rekolekcje szkolne, szkoły ewangelizacji, wydarzenia o charakterze ewangelizacyjno-formacyjnym (304, 314) • wykłady i ćwiczenia z misjologii (309)

ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA

Uwaga:

Wskazane jest, aby wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym oraz tematy wspomagające realizację programu komunikować grupom rocznikowym w poniższej kolejności. Treści etapu powinny być podejmowane przez seminarzystów również w ramach osobistej lektury, poprzez wymianę doświadczeń we wspólnocie i w indywidualnym towarzyszeniu.

Wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym	Tematy wspomagające realizację programu
1. Jezus Chrystus określa kryteria posługi pasterskiej (J 10,1-18) 2. Jezus Chrystus wyraża gotowość przeżycia swojej własnej Paschy – decyzja ucznia na życie paschalne (J 12,20 – 13,1) 3. «Godzina» Jezusa a życie paschalne uczniów (2 Kor 5,1 – 6,10) 4. Tajemnica serca Judasza Iskarioty – konfrontacja z wewnętrznymi motywacjami ucznia Jezusa (J 13,1-4a.21-30) 5. Świadomość bycia synem Ojca jako źródło mocy i odwagi do wejścia na drogę miłości «aż do końca» (J 13,1-4; 14,1-14) 6. Jezus Chrystus przyszedł, aby służyć i dać swoje życie jako okup za wielu – kontemplacja w obliczu decyzji powołaniowych (J 13,1-5) 7. Szymon Piotr pozwala, żeby Jezus umył mu nogi – uczeń odkrywa przed Jezusem ciemne strony swojej historii (J 13,4b-11) 8. Jezus Chrystus powołuje grzeszników (J 21,1-19) 9. Jezus Chrystus wskazuje na służbę jako kryterium budowania wspólnoty Kościoła (J 13,12-20) 10. Jezus Chrystus objawia uczniom nowe przykazanie – miłość jako szczyt życia chrześcijańskiego i wyznacznik posługi apostołskiej (J 13,31-35) 11. Miłość jako znak rozpoznawczy chrześcijan – konfrontacja z osobistymi predyspozycjami (1 Kor 12,31 – 13,13) 12. Jezus Chrystus zapowiada zdradę Piotra – konieczność pokory w życiu ucznia (J 13,36-38) 13. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do oparcia życia na wierze w Niego (J 14,1-14) 14. Jezus Chrystus objawia siebie jako jedyną drogę do pełni życia – kontemplacja w obliczu decyzji powołaniowych (J 14,4-6) 15. Jezus Chrystus daje obietnicę Ducha Parakleta (J 14,15-20) 16. Owoce Ducha Świętego w życiu chrześcijanina (Ga 5,16-26) 17. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do spójności pomiędzy wewnętrznymi pragnieniami i uczuciami a życiem codziennym (J 14,21-24)	1. Specyfika upodabniania się do Chrystusa w formacji seminaryjnej 2. Reguły rozeznawania duchowego (w kontekście etapu) 3. Kandydatura do święceń 4. Skrutynia w procesie dojrzewania seminarzystów 5. Osobiste uwarunkowania a nabywanie tożsamości prezbitera diecezjalnego 6. Życie w małości, czyli w synowskim powierzeniu się ojcostwu Boga 7. Jezus jako najważniejsza Osoba we wspólnocie 8. Szukanie Pana jako znak ucznia 9. Kluczowe znaczenie Wcielenia i Paschy Chrystusa w życiu chrześcijańskim 10. Kontemplacja a życie czynne 11. Życie w rytmie łaski a życie skupione na ludzkich upodobaniach lub normach 12. Odpowiedzialność za Mistyczne Ciało Chrystusa 13. Intencje w podejmowaniu więzi i współpracy z ludźmi 14. Upomnienie i przebaczenie braterskie 15. Komunikacja i rewizja życia we wspólnocie 16. Bycie bratem a bycie liderem 17. Rozeznawanie wspólnotowe 18. Wypracowywanie dobrych praktyk we wspólnocie 19. Słowo Boże duszą codzienności 20. Posługa lektora w Kościele 21. Dostrzeganie ojcostwa Boga w historii 22. Wielka i mała polityka a historia zbawienia 23. Błędne interpretacje historii: moralizowanie, narzekanie, nadinterpretacje faktów itp. 24. Teologia jako sztuka życia prawdami wiary 25. Rola teologii w formacji i posłudze prezbiterów 26. Kształtowanie <i>docibilitas</i> 27. Cnoty kardynalne w życiu osoby powołanej do prezbiteratu

18. Jezus Chrystus napełnia uczniów swoim pokojem – pokój serca jako owoc permanentnego trwania w Chrystusie (J 14,25-31)
19. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do «zakorzenienia się» w Nim (J 15,1-11)
20. Jezus Chrystus nazywa uczniów «przyjaciółmi» – kontemplacja tajemnicy relacji Jezus – uczeń (J 15,12-17)
21. Jezus Chrystus zapowiada prześladowanie uczniów – decyzja powołaniowa w obliczu przeciwności i krzyża (J 15,18 – 16,4)
22. Jezus Chrystus zapowiada triumf nad «władcą tego świata» – konfrontacja z lękiem w obliczu powołania do ewangelizacji w świecie (J 16,5-15)
23. Jezus Chrystus zaprasza uczniów do zakorzenienia się w obietnicy Ojca – trud doczesności wobec nagrody wiecznej (J 16,16-33)
24. Jezus Chrystus w relacji z Ojcem – modlitwa w życiu ucznia (J 17,1-5)
25. Jezus Chrystus modli się o jedność Kościoła – konfrontacja z osobistymi predyspozycjami do budowania jedności (J 17,6-19)
26. Jezus Chrystus modli się za Kościół – odpowiedzialność za Kościół, życie w Kościele, wolność od pokusy klerykalizmu (J 17,20-26)
27. Wieczernik jako «szkoła życia eucharystycznego» (J 13 – 14)
28. Wieczernik jako «szkoła tożsamości chrześcijańskiej» (J 15)
29. Wieczernik jako «szkoła drogi paschalnej» (J 16)
30. Wieczernik jako «szkoła tożsamości kapłańskiej» (J 17)

28. Tworzenie integralnego projektu pracy nad sobą
29. Pedagogia mistagogiczna roku liturgicznego i Liturgii Godzin
30. Eucharystia i adoracja eucharystyczna na etapie upodabniania
31. Posługa akolity w Kościele
32. Relacja z Jezusem jako Głową i Pasterzem Kościoła
33. Kościół jako dzieło Ducha Świętego
34. Macierzyństwo Najświętszej Maryi Panny i Kościoła
35. Kontemplacja i naśladowanie Matki Bożej
36. Wybór życia w wierności następcy św. Piotra i własnemu biskupowi
37. Praktyki pastoralne jako „rozesłanie uczniów”
38. Różnicowanie pastoralne
39. Miłość, która przemienia sens służby
40. Kapłańskie ubóstwo, posłuszeństwo i czystość
41. Budowanie męskiej tożsamości
42. Celibat jako wybór stylu życia Chrystusa
43. Seksualność i emocjonalność w życiu celibatariusza
44. Budowanie dojrzałych i odpowiedzialnych relacji z kobietami
45. Przeżywanie i kształtowanie przestrzeni samotności

ETAP SYNTEZY DROGI UCZNIA-MISJONARZA

ETAP PASTORALNY

CYKL 6-12 MIESIĘCZNY

OPIS DLA FORMATORÓW

ETAP SYNTEZY DROGI UCZNIA-MISJONARZA

ETAP PASTORALNY

CYKL 6-12 MIESIĘCZNY

OPIS DLA FORMATORÓW

GLÓWNE CELE ETAPU

Fundamentalną wartością na etapie pastoralnym jest trwanie seminarzysty w osobowej i przyjacielskiej relacji z Chrystusem jako Głową, Sługą, Pasterzem i Oblubieńcem Kościoła. Pielęgnowanie tego daru domaga się:

- 1) włączenia seminarzysty w realia duszpasterskie diecezji i prezbiterium „przy stopniowym podejmowaniu odpowiedzialności w duchu służby” (RFIS 74) (319, 322),
- 2) odpowiedzialnego podążania kandydata do kapłaństwa drogą formacji w każdym jej wymiarze (321, 323),
- 3) osiągnięcia syntezy formacji, studium, posług, życia osobistego i wspólnotowego (73, 323, 325, 328, 348; por. RFIS 43, 74), zwłaszcza poprzez:
  - osobistą konstytucję (regułę) życia (323),
  - plan własnej formacji we wszystkich jej wymiarach (323),
  - dbałość o zdrową równowagę między różnymi aspektami codziennego życia (328),
- 4) przygotowania do święceń diakonatu i prezbiteratu (322).

OGÓLNE ZADANIA FORMATORÓW

- 1) kontynuacja linii pedagogicznych z poprzednich etapów (70, 254-255, 323),

- 2) przygotowanie opiekunów praktyk w zakresie:
  - towarzyszenia kandydatom do kapłaństwa,
  - określenia zakresu odpowiedzialności i zadań praktykantów,
  - przygotowania obiektywnej oceny spełniania przez praktykantów kryteriów stawianych kandydatom do święceń,
- 3) przygotowanie z opiekunami praktyk programu wychowawczego dla seminarzystów (103-111, 176-177, 319), uwzględniając:
  - dłuższe praktyki pastoralne (wskazane jest zatrudnienie seminarzysty w szkole w roli katechety, ale bez zbytniego obciążenia tym zadaniem [328]),
  - program formacji intelektualnej (326-327, 620, 643),
  - seminaryjny terminarz,
  - najważniejsze wydarzenia duszpasterskie w diecezji,
  - regulamin Wyższego Seminarium Duchownego,
- 4) przygotowanie i realizacja kanonicznych skrutyniów (według RISP 332-339 oraz założeń typicznego programu),
- 5) bieżąca i semestralna ewaluacja realizacji celów formacyjnych (według RISP 110-111 oraz założeń typicznego programu).

ISTOTNE PODETAPY

- 1) bezpośrednie przygotowanie do święceń diakonatu (322, 324, 331, RFIS 77),
- 2) bezpośrednie przygotowanie do święceń prezbiteratu (322, 330-331, RFIS 77).

OGÓLNE ZADANIA SEMINARZYSTÓW

- 1) naśladowanie Chrystusa – Pasterza z wewnętrzną wolnością i konsekwencją wiary,
- 2) przejmowanie odpowiedzialności za własną formację w każdym jej wymiarze (58-60, 87, 200),
- 3) wykorzystanie środków i metod formacji adekwatnie do jej etapu (56, 85-102),
- 4) korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania oraz z kierownictwa duchowego, mniej więcej co dwa tygodnie (94-97, 201).

FORMACJA LUDZKA	ETAP PASTORALNY		
		CEL OGÓLNY: Kształtowanie dojrzałości ludzkiej w realiach parafii i diecezji (323)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY) * PODEJMOWANE W RAZIE POTRZEBY
	POZNANIE SIEBIE	• poznawanie prawdy o sobie, szczególnie w przestrzeni żywego Kościoła i środowisk posługi (parafii, grup duszpasterskich i szkoły) • rozpoznawanie własnych uzdolnień i charyzmatów • rozwijanie umiejętności przyjmowania uwag od innych osób	• poddanie się rozeznaniu wychowawcom seminaryjnym i osobom towarzyszącym w formacji (prezbiterzy, liderzy grup i wspólnot) (351) • podejmowanie zadań duszpasterskich w istniejących grupach parafialnych • ocena własnych ograniczeń w środowisku pozaseminaryjnym (zwłaszcza stosunek do telewizji, Internetu i dóbr materialnych; zdolność lub niezdolność dobrej organizacji czasu)
	DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNA	• kształtowanie predyspozycji sprzyjających bliskim relacjom z ludźmi na płaszczyźnie duszpasterskiej • praca nad dojrzałością w sferze emocjonalnej i seksualnej • uczenie się przeżywania trudności bez szukania kompensacji • wyzwolenie się z wszelkich form klerykalizmu i chęci dominacji nad innymi	• oczyszczenie motywacji związanych z realizacją powołania • rewizja dotychczasowych relacji z innymi w celu osiągnięcia pełnej wolności emocjonalnej (zwłaszcza przez osoby, które w czasie formacji podjęły różne terapie w odniesieniu do niedojrzałości osobowościowej i uczuciowej)
	PRACA NAD SOBĄ	• porządkowanie własnego życia w duchu wolności i odpowiedzialności • umiejętne organizowanie miejsca i czasu pracy • nabywanie cech i cnót, które służą budowaniu więzi i nawiązywaniu współpracy z innymi ludźmi (76) • dojrzałe i autentyczne poddawanie się autorytetowi Kościoła (319)	• wypracowania planu formacji permanentnej w wymiarze ludzkim (323) • codzienna ocena sumienności w pracy własnej oraz ocena wykorzystania czasu • superwizja na poziomie ludzkim w odniesieniu do aktualnych emocji, uczuć i potrzeb • rozmowy z wychowawcami seminaryjnymi i osobami towarzyszącymi w formacji • przepracowanie wniosków z praktyk pastoralnych w warunkach seminaryjnych
	ZDROWIE	• troska o zdrowy styl życia (328) • nabywanie umiejętności odpowiedzialnego i dojrzałego funkcjonowania w aktualnym kontekście kulturowym	• konsultacje i badania lekarskie (76) • aktywność fizyczna

			• pielęgnowanie kultury trzeźwości i wolności w środowisku duszpasterskim • praca nad trwaniem w wolności od nałogów i złych przyzwyczajęń wcześniej przepracowywanych
	KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII	• posiadanie dobrych, utrwalonych nawyków związanych z korzystaniem z technologii, gwarantujących zdrowie fizyczne i psychiczne własne i innych, wolność wewnętrzną, a przy tym pozwalających nawiązać dialog ze współczesną kulturą	• warsztaty korzystania ze środków komunikacji społecznej w posłudze pastoralnej i w życiu osobistym (327)

ETAP PASTORALNY			
FORMACJA DUCHOWA		CEL OGÓLNY: Codzienne trwanie w synowskiej i przyjacielskiej relacji z Bogiem (321, 325, 349, por. 52-54, 58-60, 77) CELE SZCZEGÓŁOWE: - nabywanie uczuć i postaw Dobrego Pasterza (325, 350, por. 24, 43-45) - rozwój sposobu bycia właściwego dla prezbitera diecezjalnego - duchowe przygotowanie do święceń przy jednoczesnym ukierunkowaniu na decyzję o inkardynacji do określonego Kościoła lokalnego (320, 322; por. RFIS 74-75, 77)	
		ZADANIA	SPOSODY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	RELACJA Z JEZUSEM CHRYSYTEM	- szukanie we wszystkim relacji z Ojcem naśladować Jezusa Chrystusa (325) - życie wiarą, nadzieją i miłością - upodobnianie się do Chrystusa Sługi i Pasterza (325)	- sakrament pokuty i pojednania (stały spowiednik) oraz kierownictwo duchowe (stały kierownik duchowy) - dzielenie się doświadczeniami i wydarzeniami pastoralnymi w środowisku duszpasterskim, odczytywanymi w kluczu historii zbawienia, którą prowadzi Bóg - pasterski styl bycia wobec powierzonych osób (328) - rekolekcje wprowadzające w etap (256)
	MODLITWA I ŻYCIE DUCHOWE	- pielegnowanie potrzeby osobistej formacji stałej - poznanie możliwości rozwoju życia duchowego w warunkach duszpasterstwa parafialnego - kształtowanie codziennego życia „w rytmie” słowa Bożego - twórcze podejście do bieżących wyzwań (56, 328)	- wypracowanie planu formacji permanentnej w wymiarze duchowym (323) - codzienne zaangażowanie w rozważanie słowa Bożego, adorację Najświętszego Sakramentu, modlitwę różańcową i inne praktyki duchowe - samodzielne (w dużym stopniu) planowanie dnia i uczenie się ewangelicznego stylu przeżywania codzienności - przygotowanie się do udziału w liturgii, troskliwa celebrowanie Eucharystii i Liturgii Godzin, jak również innych modlitw wspólnotowych - dni skupienia (indywidualne i wspólnotowe) oraz rekolekcje w terminie uzgodnionym z wychowawcami - stała modlitwa za biskupa, duchowieństwo, diecezję, wspólnotę parafialną oraz osoby świeckie zaangażowane w misję Kościoła

	ROZEMNIANIANIE POWOŁANIA I DECYZJE POWOŁANIOWE	- weryfikacja motywacji duchowych i powołaniowych w obliczu konkretnych trudów życia i posługi - podjęcie i zdeklarowanie decyzji o inkardynacji do Kościoła lokalnego (322) - wolna, świadoma i ostateczna decyzja o gotowości przyjęcia święceń (322, 324) - nabywanie cech właściwych dla tożsamości prezbitera - akceptacja i pogłębienie duchowości prezbitera diecezjalnego - kształtowanie ducha ubóstwa i radości ewangelicznej (84) - uczenie się kapłańskiego posłuszeństwa (83, 319)	- włączanie się w życie Kościoła lokalnego i powszechnego - kontakt z biskupem i prezbiterami - wybór życia prostego i ubogiego (84) - weryfikacja przebytych praktyk (310) - ocena gotowości do realizacji zadań wynikających z posług i święceń - modlitwa i post w intencji decyzji powołaniowych (320) - refleksja nad łaską święceń i rytmem sakramentu (320) - pięciodniowe rekolekcje przed święceniami (320, 322)
	CZYSTOŚĆ I CELIBAT	- ukierunkowanie na ojcostwo duchowe - widoczna dojrzałość i stabilność w sferze emocjonalnej i seksualnej (307) - pielęgnowanie radosnego i twórczego przeżywania celibatu - umiejętność przeżywania samotności - umiejętne budowanie dojrzałych i odpowiedzialnych relacji z kobietami w okolicznościach praktyk (328, 350, 351, 354) - nabywanie uczuć i postaw Dobrego Pasterza (325)	- przygotowanie teoretyczne i praktyczne do życia i relacji właściwych dla celibatariusza (307) - zewnętrzna (obiektywna) weryfikacja zdolności i decyzji do życia w celibacie podjęta przed święceniami diakonatu (315)

FORMACJA INTELEKTUALNA	ETAP PASTORALNY		
		CEL OGÓLNY: Zapewnienie naukowych kompetencji wymaganych do podjęcia posługi pastoralnej (323, 326, 605)	
		ZADANIA	SPOSODY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA	• nabycie odpowiedniej wiedzy teologicznej służącej bezpośrednio posłudze kapłańskiej (326) • pogłębiona i zaktualizowana wiedza duszpasterska • osiągnięcie osobistej syntezy wiedzy zdobytej w czasie studiów (621) • poszerzenie wiedzy specjalistycznej (621)	• wykłady, ćwiczenia i warsztaty przewidziane przez ogólnopolskie <i>Ratio studiorum</i> • obiektywna ocena deficytów z zakresu wiedzy i umiejętności potrzebnych dla ewangelizacji, wtajemniczenia w sakramenty, posługi we wspólnotach oraz kompetentnego podejmowania problemów bioetycznych, moralnych i społecznych. • osobista lektura Magisterium Kościoła i opracowań teologicznych (książek i czasopism) • prenumerata czasopism pomocnych w nabywaniu wiedzy pastoralnej
	UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	• utrwalenie nawyku zgłębiania słowa Bożego (317) • poszukiwanie i odnajdywanie prawdy o Bogu poprzez stałe studium teologii (308) • wykorzystanie w życiu nabytej syntezy wiary chrześcijańskiej (308) • uczenie się misterium Kościoła z wewnętrznym zaangażowaniem (306)	

FORMACJA PASTORALNA	ETAP PASTORALNY		
		CEL OGÓLNY: Kształtowanie bliskich i pasterskich relacji z ludźmi (325, 328)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA PASTORALNA	- rozeznawanie specyficznych potrzeb czasu i miejsca posługi duszpasterskiej (326) - rozumienie znaczenia inkardynacji oraz integracji z Kościołem lokalnym (319, 322) - poznanie aktualnych form rozwiązywania problemów pastoralnych i pragmatyki pracy w diecezji - pogłębiona znajomość natury stowarzyszeń i grup w diecezji	- metodyczna refleksja o duszpasterstwie we własnej diecezji, w Kościele w Polsce i w Kościele powszechnym, podejmowana pod kierunkiem kompetentnych osób (326) - wykłady, ćwiczenia i warsztaty przewidziane przez ogólnopolskie <i>Ratio studiorum</i> - lektura materiałów duszpasterskich - spotkania z doświadczonymi duszpasterzami i teologami w celu poznania duchowych potrzeb i oczekiwań wspólnot kościelnych
	UMIEJĘTNOŚCI	- uczenie się służby na wzór Chrystusa (321, 325, 328, por. 32, 44) - nabywanie uległości wobec Ducha Świętego w posłudze duszpasterskiej w celu wyeliminowania funkcjonalizmu i formalizmu (327) - kształtowanie dyspozycyjności i wrażliwości w relacjach duszpasterskich - odczuwanie i działanie w komunii z biskupem, prezbiterami i osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo (330) - uczenie się samodzielnego podejmowania zadań (328) - nabywanie umiejętności bycia przewodnikiem grup kościelnych (321) - uczenie się pracy z grupą i rozwiązywania trudnych sytuacji we wspólnocie - nabycie umiejętności rozwiązywania spraw kancelaryjnych w duchu pastoralnym i ewangelizacyjnym - określenie priorytetów duszpasterskich, odpowiednia ocena problemów i wybór adekwatnych rozwiązań (328) - promowanie zasad katolickiej nauki społecznej w odniesieniu do sprawiedliwości społecznej, integralnego rozwoju, troski o pokój, szacunku dla dóbr stworzonych, powinności obywatelskich i ewangelicznej opcji preferencyjnej na rzecz ubogich (327)	- stopniowe włączanie się w działania duszpasterskie podejmowane w diecezji, na płaszczyźnie ewangelizacji, towarzyszenia, przewodniczenia i koordynacji (319, 321, 327, por. 83, 168; RFIS 74-75) - włączenie się pod kierunkiem proboszcza w parafialną katechezę sakramentalną i katechezę dorosłych - pisemne przygotowanie treści homilii i kazań okolicznościowych - nauczanie religii w szkole - przewodzenie dziennika praktyk i systematyczna ewaluacja doświadczeń pastoralnych podejmowana w rozmowach z opiekunami praktyk - podejmowanie zadań wynikających z posług i święceń w przestrzeni wspólnoty żywego Kościoła - podjęcie działań duszpasterskich w obszarach, które nie odpowiadają dotychczasowym zainteresowaniom seminarzysty

	MIŁOŚĆ PASTORALNA	• rozwijanie stylu posługi duszpasterskiej pozbawionej tendencji klerykalnych (324, 325, 328) • ofiarność i bezinteresowność w duszpasterskiej trosce o lud Boży (325, 328)	• superwizja w odniesieniu do tendencji klerykalnych • dzielenie się dobrami materialnymi • podejmowanie działań wykraczających poza zakres obowiązków określonych przez przełożonych seminaryjnych i opiekunów praktyk

FORMACJA WSPÓLNOTOWA	ETAP PASTORALNY		
		CEL OGÓLNY: Odpowiedzialne życie w Kościele jako osoby duchownej (325, 350, por. 24, 43-45)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	POZNANIE	• poznanie własnego sposobu funkcjonowania w różnych wspólnotach • zrozumienie i respektowanie zasad współżycia i współpracy z innymi w gremiach kościelnych i świeckich	• doświadczenie udziału w budowaniu wspólnot kościelnych • spotkania w grupach ukierunkowane na dzielenie się osobistym doświadczeniem życia we wspólnocie
	POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI	• respektowanie prymatu osoby nad dziełem (328) • troska o szczere i życzliwe relacje wiary we wspólnocie seminaryjnej i środowiskach praktyk duszpasterskich • pielęgnowanie gościnności i otwartości w kontaktach międzyludzkich • podejmowanie wspólnej modlitwy z osobami duchownymi, konsekrowanymi i świeckimi • uczenie się pracy zespołowej z przezbiterami i osobami świeckimi • świadome przejmowanie obowiązków po poprzedniku, kontynuowanie dzieł istniejących w parafii i podtrzymywanie lokalnych tradycji • bezinteresowne podejście do obowiązków (328) • kształtowanie postawy wolności w posłuszeństwie wobec przełożonych kościelnych • nabywanie kompetencji i umiejętności potrzebnych do budowania dojrzałych więzi społecznych • przejawianie odpowiedzialności za dobra materialne Kościoła	• podejmowanie osobistych działań na rzecz wspólnoty, wykraczających poza wyznaczone obowiązki i preferencje emocjonalne (328) • bezpośrednie przygotowanie rodziny i parafii do właściwego i głębokiego przeżycia święceń diakonatu i prezbiteratu oraz prymicji (320; por. RFIS 78) • spotkanie diakonów i ich proboszczów z formatorami seminarium w celu omówienia charakteru i organizacji prymicji • wyjazdy integracyjne w grupie rocznikowej lub seminaryjnej • wybór osób koordynujących spotkania rocznikowe po święceniach

FORMACJA MISYJNA	ETAP PASTORALNY		
		CEL OGÓLNY: Włączenie się w dzieło ewangelizacyjne Kościoła (327, 329)	
		ZADANIA	SPOSOBY REALIZACJI (NARZĘDZIA, FORMY, METODY)
	WIEDZA, DOŚWIADCZENIA, UMIEJĘTNOŚCI I POSTAWY	- nabywanie kompetencji koniecznych do zaangażowania się w misję ewangelizacyjną Kościoła - umacnianie pragnienia i rozwijanie umiejętności poszukiwania osób będących poza Kościołem (321) - rozeznawanie powołania misyjnego (329)	- głoszenie katechez, konferencji i homilii o charakterze kerygmatycznym - stała modlitwa wstawiennicza za misję Kościoła i o nowe powołania kapłańskie i do życia konsekrowanego - praktyki duszpasterskie i udział w działaniach ewangelizacyjnych Kościoła, między innymi w przestrzeni misyjnej (329) - posługa wśród dzieci i młodzieży: rekolekcje szkolne, szkoły ewangelizacji, wydarzenia o charakterze ewangelizacyjno-formacyjnym - ewangelizacja przez media - udział w spotkaniach i kongresach ewangelizacyjnych

ETAP PASTORALNY

Uwaga:

Wskazane jest, aby wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym oraz tematy wspomagające realizację programu komunikować grupom rocznikowym w poniższej kolejności. Treści etapu powinny być podejmowane przez seminarzystów również w ramach osobistej lektury, poprzez wymianę doświadczeń we wspólnocie i w indywidualnym towarzyszeniu.

Wprowadzenia do modlitwy słowem Bożym	Tematy wspomagające realizację programu
1. Misja ewangelizacyjna w mocy Ducha Świętego (Dz 1,1-11) 2. Kościół i kandydaci do misji apostolskiej – kształtowanie postawy przejrzystości i prawdy (Dz 1,12-26) 3. Napełnieni Duchem Świętym – rozeznawanie darów i charyzmatów otrzymanych dla posługi ewangelizacyjnej (Dz 2,1-13) 4. Misja ewangelizacyjna pierwotnego Kościoła – mowy Piotra wzorem przepowiadania kerygmatycznego (Dz 2,14-36) 5. Podstawowa misja apostolska – gotowość i zdolność do ewangelizacji we wnętrzu wspólnoty (Dz 2,37-41) 6. Kościół żyje z Eucharystii – liturgia i życie eucharystyczne jako podstawowa przestrzeń duchowości kapłańskiej (Dz 2,42-47) 7. Kościół trwający na modlitwie – Liturgia Godzin jako narzędzie uświęcenia i źródło wewnętrznej mocy diakona i kapłana (Dz 2,46 – 3,6) 8. Jezus Chrystus uzdrawia całego człowieka – różnorodność posługi duszpasterskiej (Dz 3,1-11) 9. Św. Piotr głosi spełnienie się obietnic Boga w Jezusie Chrystusie – kontemplacja nad współczesnymi sposobami przekazu kerygmatu i wiary (Dz 3,12 – 4,4) 10. Pierwsza próba apostołów – wyzwalanie odwagi ewangelizacyjnej (Dz 4,1-22) 11. Modlitwa uwielbienia i prośby jako źródło wewnętrznej mocy w obliczu przeciwności (Dz 4,23-31) 12. Kościół zjednoczony przez miłość – uczeń osobiście zaangażowany w <i>caritas</i> i żyjący dla Kościoła (Dz 4,32-37) 13. Konfrontacja z połowicznością w codziennych postawach – uczeń wezwany do radykalizmu ewangelicznego (Dz 5,1-11) 14. Św. Piotr i znaki od Boga – akceptacja prymatu Papieża i hierarchicznej struktury Kościoła (Dz 5,12-16) 15. Apostołowie w kajdanach – modlitwa o gotowość i zdolność do udziału w cierpieniach Chrystusa (Dz 5,17-42) 16. Ustanowienie diakonów – rozważanie nad charakterem posługi diakona (Dz 6,1-15)	1. Specyfika etapu pastoralnego 2. Reguły rozeznawania duchowego i pastoralnego (w kontekście etapu) 3. Priorytet kerygmatu w życiu i misji Kościoła 4. Przepowiadanie jako wydarzenie w imię Jezusa (mocą Jezusa), a nie tylko „mówienie o Jezusie” 5. Ukierunkowanie posług, darów i charyzmatów na dobro ewangelizacji 6. Znaczenie i charakter kanonicznych skrutyniów przed święceniami 7. Posługa diakona w Kościele 8. Bóg w centrum duchowości i formacji chrześcijańskiej 9. Kształtowanie codziennego życia „w rytmie” słowa Bożego i sakramentów 10. Jezus jako człowiek relacji, bliskości i czułości 11. Dojrzałe więzi jako miejsca zdobywania doświadczenia miłości 12. Wartości, potrzeby i emocje w relacjach międzyludzkich 13. Impulsywność jako zagrożenie dla więzi 14. Duch wiary, wolności i posłuszeństwa wobec przełożonych w Kościele 15. Inkardynacja: potencjał więzi duchowej, pastoralnej, prawnej i organizacyjnej 16. Zasady współżycia i współpracy w gremiach kościelnych i świeckich 17. Wrażliwość i rozeznawanie w relacjach duszpasterskich 18. Kryteria przyjaźni 19. Doświadczenie własnej słabości i ograniczeń w środowisku praktyk 20. Wyzwania współczesnej kultury 21. Pokusa władzy 22. Pieniądze a dzieła Boże 23. Odpowiedzialność za dobra doczesne Kościoła 24. Wyzwania celibatu 25. Powołanie do kapłańskiego ojcostwa 26. Kształtowanie tożsamości prezbitera diecezjalnego 27. Wewnętrzna integracja wokół przemyślanej hierarchii wartości 28. Potrzeba towarzyszenia duchowego i/lub psychologicznego 29. Osobista konstytucja (reguła) życia

17. Diakon Szczepan głosi obecność Boga w historii – umiejętność postrzegania aktualnych dziejów świata w kluczu historii zbawienia (Dz 7,1-53) 18. Widzenie św. Szczepana – trwanie w tajemnicy Paschy Pana jako fundament świadectwa (Dz 7,54-60) 19. Prześladowanie pierwotnego Kościoła – przeciwności jako szansa do dawa- nia świadectwa wiary (Dz 8,1b-40) 20. Nawrócenie Szawła – kształtowanie w sobie gotowości do podjęcia misji ewangelizacyjnej w świecie współczesnym, także wśród przeciwników Kościoła (Dz 8,1a; 9,1-19) 21. Chrystus odkupił wszystkich ludzi – misyjna natura posługi kapłańskiej (Dz 10 – 11) 22. Pierwsza misja św. Pawła – modlitwa i post jako narzędzia apostoelskie (Dz 13,1-12) 23. Św. Paweł u apostołów w Jerozolimie – posłuszeństwo nauczaniu Kościoła w życiu kapłana (Dz 15,1-35) 24. Towarzysze św. Pawła – kształtowanie gotowości do pracy wspólnotowej w dziele ewangelizacji (Dz 15,36 – 16,5) 25. Św. Paweł w Filipi – dyspozycyjność kapłana wobec zmiennych okoliczno- ści zewnętrznych życia Kościoła (Dz 16,6-15) 26. Św. Paweł na Areopagu – uczeń przygotowany do dialogu ze współczesną kulturą i nauką (Dz 17,16-34) 27. Św. Paweł w permanentnej misji – kształtowanie w sobie gotowości do stałego zaangażowania w misję Kościoła (Dz 18,1-23; 20,1-6) 28. Św. Paweł naucza Koryntian o małżeństwie i bezżenności – wybór celibatu jako charyzmatu danego ze względu na sprawy Pana i królestwo Boże (1 Kor 7,1-38) 29. Św. Paweł i Kościół w Efezie – zdolność do budowania otwartych i odpowie- dzialnych relacji duszpasterskich (Dz 20,14-38) 30. Więzienie św. Pawła – gotowość do przeżywania i głoszenia Ewangelii po- śród niesprzyjających okoliczności zewnętrznych (Dz 28,16-31)	30. Plan własnej formacji we wszystkich jej wymiarach 31. Organizowanie codzienności w przestrzeni życia parafialnego 32. Prezbyterat

---

PROGRAM SEMINARYJNY

ZESTAWIENIE ZADAŃ DO EWALUACJI

KRYTERIA EWALUACJI (ZESTAWIENIE ZADAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH)								
	ETAP PROPEDEUTYCZNY	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSZTUSA		ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSZTUSA			ETAP SYNTETY / PASTORALNY	
CZAS FORMACJI	Odpowiedni czas (co najmniej 1 rok)	1-2 semestr (filozofia)	3-4 semestr (filozofia)	5-6 semestr (teologia)	7-8 semestr (teologia)	9-10 semestr (teologia)	11 semestr (pastoralny)	12 semestr (pastoralny)
FORMACJA LUDZKA								
	POZNANIE SIEBIE	• poznanie i przeżycie prawdy o sobie: zrozumienie własnych zachowań, postaw, motywacji i pragnień (76, 267-269, 274-275, 277, 280) • uświadomienie sobie wpływu osobistej historii życia na przeżywanie swojego człowieczeństwa i swojej wiary uwzględniające wpływ domu rodzinnego i wzorców męskich (76, 267) • kształtowanie postawy przejrzystości wobec formatorów (268) • wychowanie sumienia moralnego, zwłaszcza poprzez troskę o uczciwość i nadprzyrodzoną perspektywę w refleksji nad sobą (274-275)	• widoczne ukierunkowanie na poznawanie czegoś nowego (wychodzenie poza osobiste status quo) • otwartość na zewnętrzną korektę (284, 297) • przechodzenie od nieświadomych do świadomych (także od niewłaściwych do właściwych) motywacji bycia uczniem Jezusa Chrystusa (282, 284) • umiejętność spojrzenia na siebie oczami Boga, który jest hojnym Dawcą i miłosiernym Ojcem (284) • poznanie własnych zasobów, talentów, umiejętności • uznanie w sobie złych postaw, skłonności i mechanizmów obronnych (104, 255, 284) • przejście od wizji subiektywnej i idealistycznej do spojrzenia realistycznego i ewangelicznego na samego siebie (284)	• poznawanie siebie w świetle słowa Bożego (305) • codzienna troska o życie w prawdzie (58,77) • zachowanie przejrzystości w relacjach z formatorami (305) • docenianie postaw pokory, skromności i wewnętrznej czystości (307, 314, 315)	• poznawanie prawdy o sobie, szczególnie w przestrzeni żywego Kościoła i środowisk posługi (parafii, grup duszpasterskich i szkoły)(351) • rozpoznawanie własnych uzdolnień i charyzmatów • rozwijanie umiejętności przyjmowania uwag od innych osób			

	DOJRZAŁOŚĆ EMOCJONALNA	- uczenie się postawy akceptacji siebie budowanej na fundamencie wiary i przyjmowania osobistych zasobów, jak również własnej kruchości i słabości jako szansy rozwojowej (279) - uczenie się dojrzałego przeżywania emocji i uczuć (271) - nabywanie podmiotowego i odpowiedzialnego odniesienia do osób, zadań itd. (264, 271, 279) - otwieranie się na korektę zewnętrzną (269) - budowanie właściwych relacji międzyosobowych (165-166, 266) - adoptowanie się w całej wspólnotie seminaryjnej (266)	- kształtowanie dojrzałości w sferze emocjonalnej i seksualnej (297) - budowanie odpowiedzialnych i dojrzałych relacji we wspólnocie (289) - umiejętność jasnego wyznaczania granic w relacjach, bez ranienia innych osób (287) - umiejętność panowania nad sobą (287, 297) - uczenie się dojrzałej asertywności (287)	- praca nad dojrzałością i stabilnością w sferze emocjonalnej i seksualnej (307) - uczenie się koncentracji na tym, co wewnętrzne i duchowe (58, 77) - kształtowanie predyspozycji sprzyjających bliskim relacjom z ludźmi na płaszczyźnie duszpasterskiej (300, 306) - uczenie się przeżywania trudności bez szukania niewłaściwej kompensacji (302, 307) - uczenie się i przyjmowanie tajemnicy krzyża w odniesieniu do codziennych obowiązków, osobistych słabości, cierpienia, kryzysów i przeciwności (302) - rezygnacja z klerykalizmu i chęci dominacji nad innymi (300, 306) - osiągnięcie dużej dojrzałości w relacjach braterskich z innymi seminarzystami (306) - odpowiedzialne podejście do dobra wspólnego (306)	- kształtowanie predyspozycji sprzyjających bliskim relacjom z ludźmi na płaszczyźnie duszpasterskiej - praca nad dojrzałością w sferze emocjonalnej i seksualnej - uczenie się przeżywania trudności bez szukania kompensacji - wyzwolenie się z wszelkich form klerykalizmu i chęci dominacji nad innymi
	PRACA NAD SOBĄ	- podjęcie systematycznej pracy nad sobą, a zwłaszcza uwrażliwienie na świadome przeżywanie tu i teraz (200, 269-270) - uczenie się właściwego korzystania z wolnego czasu (269) - uczenie się samokontroli i wychodzenia ze złych przyzwyczajeń (269-270) - docenienie ciszy (263, 269)	- systematyczna i pogłębiona praca nad własną osobowością i własnym charakterem w harmonii ze wzrostem duchowym (człowieczeństwo kształtowane w świetle Ewangelii) (283, 286, 297) - pielęgnowanie zaufania w relacjach i roli autorytetu w pracy nad sobą - kształtowanie postawy stałej współpracy z łaską Bożą (282)	- widoczne osobiste zaangażowanie we własną formację (314) - osiągnięcie odpowiednio wysokiego poziomu etyki pracy osobistej (302, 303, 310) - rozwijanie cnót kardynalnych i teologicznych oraz widoczne ukierunkowanie na życie według rad ewangelicznych (83-84, 305)	- porządkowanie własnego życia w duchu wolności i odpowiedzialności - umiejętne organizowanie miejsca i czasu pracy - nabywanie cech i cnót, które służą budowaniu więzi i nawiązywaniu współpracy z innymi ludźmi (76) - dojrzałe i autentyczne poddawanie się autorytetowi Kościoła (319)

	• dbanie o porządek i dobra materialne w domu formacyjnym • progres w odpowiedzialnym podejściu do oczekiwań społecznych w odniesieniu do Kościoła i do osób powołanych (265, 274)	• nabywanie cnót ludzkich, które istotnie wpływają na posługę prezbitarów, takich jak roztropność, wstrzemięźliwość, męstwo, sprawiedliwość, cierpliwość, pracowitość, prawdomówność (290, 297)	• dojrzałe i autentyczne poddawanie się autorytetowi Kościoła oraz przyjmowanie uwag od innych ludzi (303, 305) • kształtowanie umiejętności odpowiedniego oceniania problemów, ustalania priorytetów duszpasterskich oraz wyboru adekwatnych rozwiązań (311)	
ZDROWIE	• podjęcie zrównoważonego, zdrowego trybu życia, połączonego z rezygnacją ze złych przyzwyczajęń; dbałość o zdrową dietę i higienę osobistą (263, 267, 269) • podjęcie pracy nad sobą w zakresie ewentualnych uzależnień (także współuzależnień) i niezdrowych nawyków (230, 263, 269)	• troska o zdrowie fizyczne (286, 297) • widoczny progres w wychodzeniu ze skutków ewentualnych wcześniejszych uzależnień i złych nawyków (289)	• podejmowanie zrównoważonego stylu życia (modlitwy, pracy, wypoczynku) (307) • nabywanie umiejętności odpowiedzialnego i dojrzałego funkcjonowania w aktualnym kontekście kulturowym (307) • odpowiednia stabilność psychiczna (307)	• troska o zdrowy styl życia (328) • nabywanie umiejętności odpowiedzialnego i dojrzałego funkcjonowania w aktualnym kontekście kulturowym
KORZYSTANIE Z TECHNOLOGII	• uświadomienie wpływu technologii na rozwój osobowościowy i duchowy (263) • umiejętność świadomego i odpowiedzialnego wykorzystywania nowych technologii (m. in. telefonu komórkowego, Internetu, kont internetowych; eliminowanie z własnego zasięgu treści destrukcyjnych, np. gier przemocowych, stron pornograficznych)	• nabywanie umiejętności dobrego korzystania z nowych technologii z troską o wolność w odniesieniu do nich (295)	• posiadanie dobrych, utrwalconych nawyków związanych z korzystaniem z technologii, gwarantujących zdrowie fizyczne i psychiczne własne i innych, wolność wewnętrzną, a przy tym pozwalających nawiązać dialog ze współczesną kulturą (305, 307, 312)	• posiadanie dobrych, utrwalconych nawyków związanych z korzystaniem z technologii, gwarantujących zdrowie fizyczne i psychiczne własne i innych, wolność wewnętrzną, a przy tym pozwalających nawiązać dialog ze współczesną kulturą

KRYTERIA EWALUACJI (ZESTAWIENIE ZADAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH)									
	ETAP PROPEDEUTYCZNY	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA		ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA			ETAP SYNTEZY / PASTORALNY		
CZAS FORMACJI	Odpowiedni czas (co najmniej 1 rok)	1-2 semestr (filozofia)	3-4 semestr (filozofia)	5-6 semestr (teologia)	7-8 semestr (teologia)	9-10 semestr (teologia)	11 semestr (pastoralny)	12 semestr (pastoralny)	
FORMACJA DUCHOWA	RELACJA Z JEZUSEM CHRYSTUSEM	• poznawanie i przyjmowanie własnego życia jako historii zbawienia (269) • odnalezienie się w postawie «syna Ojca», obdarowanego darmową miłością (279) • poznanie siebie w świetle nauczania Jezusa Chrystusa prowadzące do skruchy serca, nawrócenia i pojednania (52, 264, 279) • zaangażowanie w osobową relację z Jezusem Chrystusem (164, 251, 263-265, 279, 281)	• widoczna osobowa więź z Jezusem Chrystusem, wyrażająca się w coraz większej bliskości z Nim, w przyjmowaniu Jego sposobu myślenia i wartościowania oraz w gotowości stawiania się ewangelizatorem, misjonarzem (285, 295, 299) • rozważanie misterium Wcielenia i Paschy Pana, aby upodabniać się do Chrystusa wcielonego, ukrzyżowanego i zmartwychwstałego (53, 77) • widoczna postawa zaparcia się siebie i opuszczenia wszystkiego ze względu na Chrystusa i Ewangelię (282) • przejście od subiektywnej i idealistycznej wizji drogi wiary do postawy ewangelicznej i realistycznej (255, 284-285)		• trwanie w osobowej i przyjacielskiej relacji z Ojcem (300, 304) • przyjmowanie Chrystusa obecnego w Eucharystii, w Kościele i w poszczególnych osobach (318) • wolne i ufnie posłuszeństwo wobec Jezusa Chrystusa w różnych sferach i okolicznościach życia (301) • upodabnianie się do Chrystusa Sługi i Pasterza (55, 74, 303)			• szukanie we wszystkim relacji z Ojcem naśladowując Jezusa Chrystusa (325) • życie wiarą, nadzieją i miłością • upodabnianie się do Chrystusa Sługi i Pasterza (325)	
	MODLITWA I ŻYCIE DUCHOWE	• wchodzenie w szczerą modlitwę osobistą i wspólnotową (263, 264, 267, 269) • podjęcie życia w dynamice słowa Bożego i sakramentów (264)	• troska o życie wewnętrzne poddawane kryteriom rozeznawania duchowego (282, 283)		• staranie się o uległość Duchowi Świętemu mając za cel <i>docibilitas</i> (305) • częste poddawanie się oddziaływaniu słowa Bożego			• pielęgnowanie potrzeby osobistej formacji stałej • poznanie możliwości rozwoju życia duchowego w warunkach duszpasterstwa parafialnego	

	- wchodzenie w doświadczenie zbawienia przez uznanie i powierzenie Bogu własnej grzeszności, upokorzeń, zranień, kruchości itp. - uświadomienie znaczenia kierownictwa duchowego na etapie propedeutycznym (611) - poznanie i unikanie zagrożeń dla życia duchowego (274, 275), np. perfekcjonizmu lub narcyzmu - uwolnienie się od fałszywych wyobrażeń o sobie, Bogu, Kościele i świecie (280) - praktykowanie milczenia zewnętrznego i wewnętrznego (263, 269)	- codzienne rozważanie słowa Bożego, także podczas pobytu poza seminarium (283, 285) - częsta modlitwa osobista, między innymi przed Najświętszym Sakramentem (283, 285) - pogłębione rozumienie liturgii (tak, aby codzienne życie stawało się liturgią) i aktywny udział w liturgicznym życiu wspólnotowym (283) - rozeznanie przyczyn połowieczności i kompromisów w życiu wiary (295) - rezygnacja ze wszystkiego, do czego jest przywiązane serce kandydata i w czym szuka ono zabezpieczenia (295) - wchodzenie w paschalny styl życia, według logiki krzyża Chrystusa (77, 295) - właściwe i szczere nabożeństwo do Matki Bożej (290) - pielęgnowanie tajemnicy świętych obcowania – pogłębionej komunii ze świętymi (290)	- jako sprawcy dynamiki życia i formacji (życie w rytmie słowa Bożego) (88, 317) - pogłębione życie eucharystyczne (przygotowanie – celebrowanie – dziękczynienie – trwanie) - pielęgnowanie stylu życia zgodnego z tożsamością chrześcijańską (306) - przeżywanie codziennego krzyża w świetle wiary paschalnej (167, 302, 318) - kontemplacja i naśladowanie Matki Bożej (306)	- kształtowanie codziennego życia „w rytmie” słowa Bożego - twórcze podejście do bieżących wyzwań (56, 328)
ROZEZNAWANIE POWOŁANIA I DECYZJE POWOŁANIOWE	- odkrywanie sensu życia ludzkiego (121) - poznanie różnych dróg realizacji powołania chrześcijańskiego (małżeństwo, życie konsekrowane, kapłaństwo) (262, 264, 274, 281)	- realistyczne (zobiektywizowane) poznanie osobistych motywacji wyboru drogi ku kapłaństwu i umiejętności ich wyrażania (284) - szczerze rozeznawanie z formatorami seminaryjnymi	- oczyszczenie motywacji związanych z powołaniem – rezygnacja z egoistycznych korzyści (301, 303, 306) - budowanie tożsamości prezbiitera (306)	- weryfikacja motywacji duchowych i powołaniowych w obliczu konkretnych trudów życia i posługi - podjęcie i zdeklarowanie decyzji o inkardynacji do Kościoła lokalnego (322)

	• pogłębione zrozumienie kapłaństwa instytucjonalno-służebnego (262) • weryfikacja powołania kapłańskiego oraz predyspozycji koniecznych do jego realizacji (262-263, 265, 278) • zdobywanie wewnętrznej wolności i dyspozycyjności powołaniowej (161, 262)	• wątpliwości, wahań i trudności, w kontekście decyzji o drodze powołania (284) • na końcu etapu sporządzenie na piśmie dobrowolnej, osobistej i odpowiednio umotywowanej prośby do biskupa o włączenie do grona kandydatów do święceń (299)	• akceptacja i pogłębienie duchowości prezbitera diecezjalnego (300)	• wolna, świadoma i ostateczna decyzja o gotowości przyjęcia święceń (322, 324) • nabywanie cech właściwych dla tożsamości prezbitera • akceptacja i pogłębienie duchowości prezbitera diecezjalnego • kształtowanie ducha ubóstwa i radości ewangelicznej (84) • uczenie się kapłańskiego posłuszeństwa (83, 319)
CZYSTOŚĆ I CELIBAT	• zauważalny progres w zdolności do budowania dojrzałych więzi międzyludzkich (274, 278) • akceptacja samotności jako elementu codzienności (263, 267, 269) • dążenie do bycia darem dla innych (278) • troska o cnotę czystości (273, 275, 280) • poznanie motywacji związanych z życiem w celibacie (262) • konfrontacja z osobistymi trudnościami związanymi z czystością i celibatem (82, 262)	• pogłębienie zagadnień związanych z płciowością i seksualnością człowieka (288) • uczenie się przeżywania samotności (288) • dojrzałe radzenie sobie z potrzebą bliskości (288) • osiąganie wewnętrznej wolności od przywiązania się do osób (297) • troska o odpowiednie i przejrzyste granice w relacjach (287) • wewnętrzne docenienie rad ewangelicznych (288, 296) • rozumienie natury celibatu w Kościele (288, 296)	• widoczna dojrzałość i stabilność w sferze emocjonalnej i seksualnej (307) • właściwe przeżywanie i kształtowanie przestrzeni samotności (307) • poznanie nauczania Kościoła na temat seksualności (312) • osiągnięcie stabilności w przeżywaniu tożsamości mężczyzny (307) • umiejętne budowanie dojrzałych i odpowiedzialnych relacji z kobietami (307) • nabywanie kompetencji do pracy wychowawczej wśród osób małoletnich i bezradnych (312)	• ukierunkowane na ojcostwo duchowe • widoczna dojrzałość i stabilność w sferze emocjonalnej i seksualnej (307) • pielęgnowanie radosnego i twórczego przeżywania celibatu • umiejętność przeżywania samotności • umiejętne budowanie dojrzałych i odpowiedzialnych relacji z kobietami w okolicznościach praktyk (328, 350, 351, 354) • nabywanie uczuć i postaw Dobrego Pasterza (325)

KRYTERIA EWALUACJI (ZESTAWIENIE ZADAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH)								
	ETAP PROPEDEUTYCZNY	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA		ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA			ETAP SYNTETY / PASTORALNY	
CZAS FORMACJI	Odpowiedni czas (co najmniej 1 rok)	1-2 semestr (filozofia)	3-4 semestr (filozofia)	5-6 semestr (teologia)	7-8 semestr (teologia)	9-10 semestr (teologia)	11 semestr (pastoralny)	12 semestr (pastoralny)
FORMACJA INTELEKTUALNA								
	WIEDZA	- nabywanie wiedzy z zakresu antropologii oraz z psychologii ogólnej i chrześcijańskiej (267-268, 271, 611) - poszerzenie znajomości Pisma świętego i historii zbawienia (264, 276, 610) - rozwijanie znajomości doktryny, moralności, liturgii i duchowości Kościoła (Katechizm Kościoła katolickiego) (276, 608) - pogłębione rozumienie współczesnego świata, kultury i literatury (78, 276-277, 609, 612-613) - zapoznanie z wybranymi elementami historii i kultury Kościoła i Polski, ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła lokalnego (276, 606, 615, 618)	- nabywanie wiedzy o rozwoju człowieka w różnych aspektach - rozumienie siebie i świata w perspektywie osobistej pracy nad kształtowaniem osobowości (400, 405) - poznanie fundamentalnych zagadnień i pytań obecnych we współczesnym świecie (605) - nabycie odpowiedniej wiedzy filozoficznej koniecznej do studiowania teologii (291, 425, 435) - umiejętność dostrzegania relacji zachodzących pomiędzy wiarą i rozumem, teologią i innymi naukami (425, 427, 429, 430) - zrozumienie natury teologii (484) - zapoznanie z podstawową wiedzą z zakresu nauk biblijnych (kontekst historyczny i kulturowy) (486) - znajomość języków obcych starożytnych i współczesnych		- nabywanie odpowiedniej wiedzy teologicznej w oparciu o studium Pisma świętego i Tradycji (308) - rozumienie niezbędnych zagadnień z zakresu prawa kanonicznego (568-571) - rozumienie działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej i charytatywnej Kościoła w kontekście fundamentalnych dylematów współczesnej cywilizacji (309) - poznanie nauczania Kościoła na temat zagrożeń integralnego rozwoju człowieka, np. osób małoletnich i bezradnych (312)			- nabycie odpowiedniej wiedzy teologicznej służącej bezpośrednio posłudze kapłańskiej (326) - pogłębiona i zaktualizowana wiedza duszpasterska - osiągnięcie osobistej syntezy wiedzy zdobytej w czasie studiów (621) - poszerzenie wiedzy specjalistycznej (621)

			niezbędnych do studiowania teologii i do podjęcia posługi w Kościele (404)		
	UMIĘTNOŚCI I POSTAWY	- nabywanie krytycznego patrzenia na rzeczywistość (78, 274, 276) - umiejętność formułowania pytań o charakterze światopoglądowym (276) - uczenie się właściwego stylu i metod pracy intelektualnej (276) - nabywanie nawyku codziennego studium (270, 276, 617)	- zdobycie umiejętności zadawania pytań i szukania odpowiedzi (293, 432, 426) - rozwijanie zdolności integralnego rozumienia sensu pytań, połączona z odróżnianiem elementów istotnych od zmiennej szaty językowej (293, 435) - uczenie się samodzielnego myślenia i systematycznej pracy, także o charakterze samokształceniowym (79, 291, 425) - nabywanie gotowości do krytycznej oceny odbieranych treści - uczenie się aspektowości ludzkiego poznania i mądrego wybierania spośród wielości możliwych rozwiązań (292) - widoczne zainteresowanie wielowiekowym dziedzictwem intelektualnym Kościoła (293) - zdolność do formułowania chrześcijańskiego światopoglądu w odniesieniu do filozofii Boga, filozofii człowieka, filozofii religii, etyki i bioetyki oraz filozofii kultury (448, 450, 452, 454, 456)	- utrwalenie nawyku zgłębiania słowa Bożego (317) - poszukiwanie i odnajdywanie prawdy o Bogu poprzez stałe studium teologii (308) - wykorzystanie w życiu nabytej syntezy wiary chrześcijańskiej (308) - uczenie się misterium Kościoła z wewnętrznym zaangażowaniem (306)	- stałość w osobistym studium teologii - rozeznawanie bieżących wydarzeń w duchu ewangelicznym - uczenie się pastoralnego wykorzystywania nabytej syntezy wiedzy

			• rozwijanie umiejętności prezentowania antropologii chrześcijańskiej oraz umiejętności włączenia się do dyskusji intelektualnej w społeczeństwie zagrożonym relatywizmem i wpływami ideologii (291, 293, 426, 430, 431, 450) • otwieranie się na dialog z drugim człowiekiem, poszanowanie osób myślących inaczej i uczenie się współpracy z nimi (292, 431, 435) • umiejętność krytycznego podejścia do zagadnień współczesnej filozofii społecznej i politycznej w relacji do nauczania Kościoła (458)		

KRYTERIA EWALUACJI (ZESTAWIENIE ZADAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH)								
	ETAP PROPEDEUTYCZNY	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA		ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA			ETAP SYNTETY / PASTORALNY	
CZAS FORMACJI	Odpowiedni czas (co najmniej 1 rok)	1-2 semestr (filozofia)	3-4 semestr (filozofia)	5-6 semestr (teologia)	7-8 semestr (teologia)	9-10 semestr (teologia)	11 semestr (pastoralny)	12 semestr (pastoralny)
FORMACJA PASTORALNA								
	WIEDZA PASTORALNA • poznanie specyfiki Kościoła katolickiego i jego misji w świecie (265) • znajomość duszpasterskiej sytuacji wspólnoty lokalnej (diecezja, zakon, zgromadzenie) (276) • fundamentalna wiedza z zakresu kultury (277, 606) • znajomość środków komunikacji społecznej (277)	• nabywanie właściwego obrazu Kościoła • poznawanie współczesnego kontekstu egzystencjalnego człowieka oraz trendów panujących w kulturze (292, 434) • poznawanie różnorodności działań Kościoła: duszpasterskich, ewangelizacyjnych, społecznych, charytatywnych itd. (294) • przygotowanie do praktyk duszpasterskich (294)		• pogłębiona znajomość eklezjologii i zasad pasterskiego postępowania (306) • rozumienie natury stowarzyszeń i grup w diecezji (310, 311) • znajomość aktualnych form rozwiązywania problemów pastoralnych (311) • poznanie pragmatyki pracy w diecezji (311) • nabycie odpowiedniego zakresu wiedzy z psychologii rozwojowej (312)			• rozeznawanie specyficznych potrzeb czasu i miejsca posługi duszpasterskiej (326) • rozumienie znaczenia inkardynacji oraz integracji z Kościołem lokalnym (319, 322) • poznanie aktualnych form rozwiązywania problemów pastoralnych i pragmatyki pracy w diecezji • pogłębiona znajomość natury stowarzyszeń i grup w diecezji	
FORMACJA PASTORALNA	UMIĘJĘTNOŚCI • doświadczenie Kościoła jako wspólnoty odkupionych grzeszników (264) • włączanie się w życie Kościoła lokalnego • rozwijanie więzi jedności z własnym biskupem, prezbiterium i całym Kościołem partykularnym (260)	• zdolność do dojrzałej współpracy z innymi w wolności od uprzedzeń i z poszanowaniem różnorodności (289, 292) • podejmowanie odpowiedzialności za Kościół lokalny – nabywanie umiejętności dojrzałego i autentycznego uczestnictwa w grupach i ruchach formacyjnych (294) • umiejętność ewangelizowania z wykorzystaniem współczesnych środków techniki (294)		• nabywanie wrażliwości i odpowiedzialności pasterskiej (311) • budowanie więzi z biskupem i prezbiterami w wierze, wolności i posłuszeństwie (300, 301, 305, 314) • odrzucenie mentalności klerykalnej (306) • stawianie się dojrzałym kierownikiem i przewodnikiem grup (311) • nabywanie umiejętności współpracy ze świeckimi, osobami konsekrowanymi i diakonami stałymi (311)			• uczenie się służby na wzór Chrystusa (321, 325, 328, por. 32, 44) • nabywanie uległości wobec Ducha Świętego w posłudze duszpasterskiej w celu wyeliminowania funkcjonalizmu i formalizmu (327) • kształtowanie dyspozycyjności i wrażliwości w relacjach duszpasterskich • odczuwanie i działanie w komunii z biskupem, prezbiterami i osobami zaangażowanymi w duszpasterstwo (330)	

				• nabywanie umiejętności potrzebnych do pracy duszpasterskiej wśród dzieci i młodzieży (312) • nabywanie umiejętności rozpoznawania, przyjmowania, rozumienia i pomocy wobec osób skrzywdzonych, w traumie lub w żałobie (312)	• uczenie się samodzielnego podejmowania zadań (328) • nabywanie umiejętności bycia przewodnikiem grup kościelnych (321) • uczenie się pracy z grupą i rozwiązywania trudnych sytuacji we wspólnocie • nabycie umiejętności rozwiązywania spraw kancelaryjnych w duchu pastoralnym i ewangelizacyjnym • określenie priorytetów duszpasterskich, odpowiednia ocena problemów i wybór adekwatnych rozwiązań (328) • promowanie zasad katolickiej nauki społecznej w odniesieniu do sprawiedliwości społecznej, integralnego rozwoju, troski o pokój, szacunku dla dóbr stworzonych, powinności obywatelskich i ewangelicznej opcji preferencyjnej na rzecz ubogich (327)
	MIŁOŚĆ PASTORALNA	• zaangażowanie się w rozoznawanie i realizację potrzeb wspólnoty (278) • wrażliwość na potrzeby osób chorych, biednych i starszych (278) • przejawianie gotowości do bycia darem dla drugiego człowieka (278)	• widoczna postawa troski o innych (296) • gotowość do hojnej i ofiarnej miłości (297) • zaangażowanie w dzieła charytatywne Kościoła (294)	• naśladowanie Boga, który kocha każdego człowieka (300) • ofiarna i bezinteresowna troska o lud Boży (303) • świadome tworzenie wizerunku Kościoła, w trosce o dobro osób i dzieł (303, 306, 307) • odpowiedzialne wspieranie osób słabych i zranionych (310, 312)	• rozwijanie stylu posługi duszpasterskiej pozbawionej tendencji klerykalnych (324, 325, 328) • ofiarność i bezinteresowność w duszpasterskiej trosce o lud Boży (325, 328)

KRYTERIA EWALUACJI (ZESTAWIENIE ZADAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH)								
CZAS FORMACJI	ETAP PROPEDEUTYCZNY	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA		ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA			ETAP SYNTEZY / PASTORALNY	
	Odpowiedni czas (co najmniej 1 rok)	1-2 semestr (filozofia)	3-4 semestr (filozofia)	5-6 semestr (teologia)	7-8 semestr (teologia)	9-10 semestr (teologia)	11 semestr (pastoralny)	12 semestr (pastoralny)
FORMACJA WSPÓLNOTOWA	POZNANIE	• poznanie warunków osobistej historii życia, które wpływają na zachowania we wspólnocie seminaryjnej (268) • poznanie praw dynamiki grupy i przyjmowanych ról w grupie przez jej uczestników • nabycie wiedzy z zakresu kultury, potrzebnej na tym etapie formacji wspólnotowej (606, 612) • poznanie wybranych elementów dziedzictwa narodowego i wzorców kulturowych oraz rozumienie ich znaczenia dla własnych i wspólnotowych wyborów i zachowań		• poznawanie własnego sposobu wchodzenia w relacje i zachowań wobec innych osób (287) • poznanie niewłaściwych postaw i skłonności w odniesieniu do wspólnoty (284) • uznanie i korekta mechanizmów obronnych (284) • nabywanie realistycznego i ewangelicznego spojrzenia na życie we wspólnocie (284)			• poznanie własnego sposobu funkcjonowania w różnych wspólnotach • zrozumienie i respektowanie zasad współżycia i współpracy z innymi w gremiach kościelnych i świeckich	
	POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI	• życie w prawdzie, transparentność (268, 269, 280) • nabywanie umiejętności chrześcijańskiego życia wspólnotowego (71, 265) • zaangażowanie się w życie wspólnoty i budowanie więzi (165-166, 266)		• zdobywanie integralności duchowej, emocjonalnej i seksualnej (307) • otwieranie się na wspólnoty kościelne i środowiska świeckie (310) • budowanie umiejętności życia w bliskich relacjach duszpasterskich (300)			• respektowanie prymatu osoby nad dziełem (328) • troska o szczere i życzliwe relacje wiary we wspólnocie seminaryjnej i środowiskach praktyk duszpasterskich • pielęgnowanie gościnności i otwartości w kontaktach międzyludzkich	

		• nabywanie wrażliwości na problemy wspólnotowe (265) • okazywanie wdzięczności i przebaczenia w relacjach (274) • eliminowanie zachowań manipulacyjnych i przemocowych (93, 96, 165-166, 266) • uczenie się postaw patriotycznych (277)	• podejmowanie odpowiedzialności za osoby i wspólnotę seminaryjną w relacji dorosły-dorosły (93, 164, 179, 289-290) • umiejętność budowania relacji odpowiednich do stanu życia (289) • umiejętność współpracy z innymi (289) • przepracowanie odniesień do autorytetu i nabywanie ducha posłuszeństwa wobec przełożonych kościelnych (301) • przyjmowanie zasad życia wspólnotowego i społecznego (71, 289, 294, 297) • uczenie się udziału w dobrach materialnych (290) • hojność i ofiarność w relacjach (297) • <i>sentire cum Ecclesia</i> wobec bieżących wydarzeń w Kościele i świecie • umiłowanie Kościoła	• przejawianie ofiarności i bezinteresowności wobec innych (303) • rezygnacja z pragnienia dominacji nad innymi (306) • budowanie dojrzałych relacji z kobietami (307) • uczenie się pracy zespołowej (311, 312) • nabywanie kompetencji i umiejętności społecznych (312) • wykształcenie dobrych praktyk i nawyków w relacjach z osobami małoletnimi, słabymi i bezradnymi (312)	• podejmowanie wspólnej modlitwy z osobami duchownymi, konsekrowanymi i świeckimi • uczenie się pracy zespołowej z przezbiterami i osobami świeckimi • świadome przejmowanie obowiązków po poprzedniku, kontynuowanie dzieł istniejących w parafii i podtrzymywanie lokalnych tradycji • bezinteresowne podejście do obowiązków (328) • kształtowanie postawy wolności w posłuszeństwie wobec przełożonych kościelnych • nabywanie kompetencji i umiejętności potrzebnych do budowania dojrzałych więzi społecznych • przejawianie odpowiedzialności za dobra materialne Kościoła

FORMACJA MISYJNA	KRYTERIA EWALUACJI (ZESTAWIENIE ZADAŃ NA POSZCZEGÓLNYCH ETAPACH)								
		ETAP PROPEDEUTYCZNY	ETAP STAWANIA SIĘ UCZNIEM CHRYSTUSA		ETAP UPODABNIANIA SIĘ DO CHRYSTUSA			ETAP SYNTEZY / PASTORALNY	
	CZAS FORMACJI	Odpowiedni czas (co najmniej 1 rok)	1-2 semestr (filozofia)	3-4 semestr (filozofia)	5-6 semestr (teologia)	7-8 semestr (teologia)	9-10 semestr (teologia)	11 semestr (pastoralny)	12 semestr (pastoralny)
	WIEDZA, DOŚWIAD- CZENIA, UMIEJĘTNO- ŚCI I POSTA- WY	• odkrycie łaski chrztu i bierzmowania (265) • odkrycie daru Eucharystii (264) • wyzwolenie odwagi życia wiarą (14, 72, 264) • przezwyciężanie ewentualnych oporów wobec perspektywy misyjnej (279)	• poznanie różnorodności ewangelizacyjnych działań Kościoła (294) • poznanie dzieł misyjnych na terenie własnej diecezji (285, 290) • nabywanie odpowiedzialności za misję Kościoła		• nabywanie cech apostoła Jezusa (317) • zdobywanie praktycznej zdolności do udziału w misji ewangelizacyjnej (72, 304, 310, 317)			• nabywanie kompetencji koniecznych do zaangażowania się w misję ewangelizacyjną Kościoła • umacnianie pragnienia i rozwijanie umiejętności poszukiwania osób będących poza Kościołem (321) • rozeznawanie powołania misyjnego (329)	

SPIIS TREŚCI

Założenia programu formacyjnego	5
Etap propedeutyczny	13
Etap stawania się uczniem Chrystusa	25
Etap upodabniania się do Chrystusa	39
Etap syntezy drogi ucznia-misjonarza – etap pastoralny	51
Zestawienie zadań do ewaluacji	65